

Nepotrebna zagata

Zadnje čase se je v javnem političnem življenju v našem mestu in tudi v deželi v zvezi z nami Slovenci nekaj zganilo. Zopet se namreč javno razpravljalo o uporabi slovensčine v javnih izločitvenih telesih; v deželi, pokrajini in občini. Pri tem so prišla do izraza različna stališča, toda vedno pri tem je, da se je stvar zganila z mrtve točke, da so stvari zopet spravili iz hladnice.

Pri tem gre za tako imenovano "dvojezičnost", s katero plašijo naše italijanske soseske, ki se je boje tudi zato, ker se težko prične našega jezika, češar pa danes nihče ne terja od njih. Zato jih plašijo z dvojezičnostjo predvsem mislovc in liberalci, ki znajo biti tako neokusni in provincialni, da se notujejo iz enega naših bistvenih življenjskih vprašanj. V resnici gre za vprašanje naše naravne pravice, ki ga je treba rešiti, saj bi bilo to tudi dokaz demokracije zrelosti, naprednosti in človečnosti, in če mislimo na Krščansko demokracijo, tudi doslednosti krščanskim načelom.

To vprašanje je prišlo najprej v ospredje v deželnem svetu. Dr. Škerk je v odboru za pravilnik deželnega sveta, ki je razpravljalo o spremembi tega pravilnika, saj je triletna praksa pokazala, da so bile v številnih členih pravilnika razne pomanjkljivosti ter da ga je zato treba prilagoditi živi praksi, da postane življenjski, predlagal, naj bi smeli svetovalci slovenske narodnosti govoriti v svojem materinem jeziku, ter predložiti v slovensčini tudi razna vprašanja in pismene vloge, nakar naj bi jih tolmačili oziroma prevajalci prevedli v italijansko.

Do te nove zahteve so zavzeli pozitivno stališče komunisti, socialisti in svetovalec PSIUP, ker so zagovarjali dosledna demokracija in človečnosti, ki so zdaj izdali tradicije "Risorgimento" in nauke samega Cavourja. Toda od demokristjanov bi smeli pričakovati ne zaradi Kristusovih nauk in besed sv. Pavla o učenju v vseh jezikih, marveč vsaj zaradi enake človeške dobrote papeža Janeza XXIII. "Pacem in terris". Toda demokristjani so posebej zvrst političkov, pri katerih nikoli ne ves, kaj bodo izbrali in za kaj se bodo odločili, ker so mojstri razmišljanja in so prava zmes raznih struj in stremeljenj, da se enotno postavijo kot nekaj za protu vsemu, kar je v nasprotju z njihovim strankarskim "apatritizmom".

V našem poročilu o seji deželnega sveta smo že poudarili, da je izrazil komunistično stališče, ki ga je izrazil komunistični škof, ki je obravnaval to stališče s širokega stališča zgodovinarja, ki ve, kako veliko zla so prinesla razna omenjena in ozko, katera mislijo samo na vsakodnevno taktiko in pozabe na strategijo in ne znajo gledati v prihodnost.

Do tega stališča pa so zavzeli širokorsko stališče tudi socialisti, katerih glasnik je bil pri členu 101 pravilnika o uporabi slovensčine v deželnem svetu je za en člen dolge verige slovenske narodne skupnosti v Italiji, katere so zapisane v ustavi, potrjene z mednarodnimi pogodbami in londonskim memorandumom ter, če ne, tudi v členu 3 deželnega statuta. In socialisti Moro je ziti glas socialistov za člen 101 predvsem kot pritisk na parlament in vlado, da se končno vse druge obveznosti, ki jih je sprejela italijanska država ne gleda na to, ali jih je parlament odobril, kot je primer spomenice o soglasju. Dalje je

PREŠERNOVO PROSLAVO

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA priredi danes, 29. jan., ob 16. uri v KULTURNEM DOMU

OTON ZUPANČIČ — Standrež, SREČKO KOSOVEL — Ronke, ZBOR iz Salea, VESNA — Križ, BRISKI GRIC — Steverjan, VALENTIN VODNIK — Dolina, JEZERO — Doberdob, SLOVENEK — Boršt, SLAVEC — Ricmanje, PREŠEREN — Boljunc, KRAS — Dol, Poljane, PROSEK — KONTovel, JACOBUS GALLUS — Trst in ZDRUŽENI MOŠKI ZBORI.

Vse peve moških zborov vjudno naprošamo, da so ob 15. uri na odru za skupno vajo.

Prodaja vstopnic eno uro pred začetkom pri blagajni dvorane. — Vstopnina 500 lir.

Ugoden trenutek

Kmetijstvo, ta stara toda vedno važnejša panoga človeške gospodarske dejavnosti, je še zmeraj preveč zanemarjeno in zapostavljeno. Kljub vsestranskemu napredku, doseženemu pri nas in v tujini na vseh področjih, je zemlja še dandanašnji na žalost skrajno nevažna svojemu obdelovalcu. Dohodki kmetov so še vedno prenizki, zlasti če jih primerjamo z zaslužki drugih delovnih ljudi. Nujna posledica tega nevažnega stanja je vsakdanji dotok delovne sile iz vsakih mesta.

Ta pojav z grenkim občutkom opazamo tudi pri nas in zlasti še na Krasu ali v Benetški Sloveniji, kjer skorajda ne najdemo več mladega kmetarja. Ostali so še le starejši ljudje, ki se na tej borni zemlji preživljajo kot nekakšni nujni predniki le zaradi svoje trdnosti volje ter svojih žuljavih rok. Zavednim slovenskim kmetom, ki so se znali obdržati na domačih tleh do današnjih dni, kljub vsem težavam, brez večjega strokovnega znanja in pomoči, moramo izkazati vso našo hvaležnost in priznanje.

Spricho takih dejstev se pred nas postavlja nujno in važno vprašanje: kdo bo nadaljeval delo naših očetov na kmetijah? Kdo bo nadalje ohranil slovenski kmetijski življenjski dom? Jasno je, da se bo vsakdo najprej obrnil do naše kmečke mladine, kajti le ta ima danes te možnosti in pogoje

Ni vsa kmečka mladina postane vir mnogih materialnih in duševnih dobrin. Kdor si jo hoče zaslužiti, se mora poslužiti kmečkih leste. Toda kmečke leste je treba uporabljati pametno in previdno, po njih se je treba vpenjati postopoma in na vsakem klinu paziti na ravnotežje. Pameten kmet se mora namreč posluževati prav leste in mora stalno nati, da so pravilno naslonjene na dobra tla, da ne bi postale nevarne. In z njimi — zaključuje Henderson — boste lahko prišli precej visoko in mogoče ne boste nikoli dosegli vrha.

Kmečka mladina mora nadalje vedeti, da je namen prednega kmetijstva čim večji dohodek. Toda pri tem je treba poudariti, da si nismo prav nič na boljšem, če so z velikimi dohodki združeni tudi veliki stroški. Glavno je, da so za vsakim bruto-dohodkom čim manjši stroški, kajti samo tako se da doseči večji dohodek. Za dosega tega cilja se mora najprej rešiti problem strokovne kvalifikacije v kmetijstvu. Če manjka ta zelo važna podlaga, je vse ostalo, reforme, posojila, pomoč prazen ti. Strojarna izobrazba in stroga specializacija je temelj, na katerem mora soneti sodobno kmetijstvo.

Nadaljnji pogoj za uspešno kmetijstvo je združništvo. Zadržna oblika gospodarjenja je v mnogih deželah rodila dobre sadove. Na Danskem je na primer združništvo kot orjaška veriga povezovala slehernega danskega kmeta v kmetijsko enoto in le ta združena moč ga je dvignila od kmeta-trpca do kmeta-umetnika. Dobre rezultate je združno gibanje dalo tudi v mnogih pokrajinah Italije. Zlasti v Emiliji-Romagni so postali delovni kmetje tako močna in odločilna sila le zavoljo združnosti.

Delovni kmetje se morajo zavedati, da se le s pomočjo zadrž lahko upirajo prodornemu raznim izkoriščevalcem na podeželju, da le združeni lahko dosežejo večje donose v poljedstvu in večjo produktivnost v živinoreji, ter da so združne nenadomestljivo sredstvo za uspešno prodajo pridelkov.

Kmetijstvo, ki je po silni razmer postal eden glavnih argumentov naših politikov, je predmet čedalje bolj vnetega obravnavanja bodisi s strani gospodarstvenikov, bodisi s strani samih kmetov. Vse kaže, da je končno marsikdo spoznal naraščajoče vloge, ki jo ima v gospodarstvu naše dežele prav kmetijstvo. Zdi se, da bi hoteli kar čez noč izboljšati stanje na podeželju in popraviti vse prejšnje krivice, ki so se godile kmetu.

Naši kmetovalci in posebno mladi, morajo izkoristiti ta trenutke.

Naloga naših kmečkih organizacij, naših strokovnjakov, našega časopisa je pazljivo slediti in se čim širše udeleževati te obravnave ter zahtevati čim izdatnejšo pomoč za našega kmeta. Podvzeta je bila že cela vrsta ukrepov v prid kmetijstva, izdani so bili v prav gotovo jim bodo sledili še drugi. V teh ukrepih je mnogo nejasnosti in pomanjkljivosti, preveč demagogije; premalo pa je denarnih sredstev. Te pomanjkljivosti je treba odločno razkrižati, nejasnosti je treba razložiti. Delovnemu kmetu je treba pojasniti, kako bo lahko prišel do teh sredstev. Izkušnje je namreč znano, da pripada vedno levji delež javnih sredstev prav bogatim kmetom, t.j. tistim, ki so jih najmanj potrebni in se najmanj trudijo. Zahtevati moramo ustanovitve poskusnih postaj tudi na našem podeželju. Saj imamo danes v okviru dežele Furlanije-Juljske krajine vse potrebne pogoje za njihov uspeh. Po vsem svetu je dognano, da so te postaje prepotrebne za razvoj in napredek kmetijstva.

Zahtevati moramo, da se na podeželju ustvarijo tisti nujni socialni in kulturni pogoji, ki bodo spremenili življenje kmečke mladine ustrežno modernim časom in zahtevam, ki bodo prispevali k dvigu njene kulture.

PRVA AMERIŠKA «VESOLJSKA» NESREČA

Trije kozmonavti so zgoreli v kabini «Apolon» med generalno vajo za namišljen vesoljski polet

V kabini sta iz še nepojasnjenih vzrokov nastala eksplozija in požar - Vsak poskus rešitve je bil zaman - 27 reševalcev se je deloma zadušilo - Nesreča bo za več mesecev zakasnila izvedbo poizkusa «Apolon» - Sožalje U Tanta in predsednika Saragata

CAPE KENNEDY, 28. — Prva ameriška «vesoljska» nesreča se je dogodila sinoči po krajevem času na zemlji v Cape Kennedy. Kakor že javljeno, so trije kozmonavti, ki so se pripravljali za poizkus z vesoljsko ladjo «Apolon», zgubili življenje med eksplozijo in požarom v svoji vesoljski kabini med generalno vajo za izstrelitev, ki je bila dolajša za 21. februarja.

Trije kozmonavti, Virgil Grissom, Edward White in Roger Chaffee, so zgoreli v kabini in verjetno so se še prej zadušili. Požar je izbruhnil ob 18.31 po krajevem času (ob 0.31 po srednjeevropskem času 28. januarja). Kozmonavti so bili v kabini, v katero so bili vstopili tri ure prej. V teku je bilo vrzveno štetje za namišljeno prigranico goriva v raketi. Štetje je bilo deset minut pred namišljeno izstrelitvijo, ko je neki tehnik izjavil, da je opazil dim, ki je uhaljal iz kabine. Načelnik tiskovnega urada vesoljskega centra v Houstonu je izjavil, da je silil glas tehnika, ko je poročal o tem.

Že sinoči je NASA objavila naslednje sporočilo: «Požar je nastal, ko so kozmonavti bili v kabini med vrzvenim štetjem za namišljen polet. Nesreča se je dogodila ob 18.31 po krajevem času, deset minut pred namišljenim prigranom motorjev. Vesoljska kabina je bila 66,44 metra od tal na vrhu rakete «Saturn 1-B». Vrata kabine so bila zaprta. Šešvalne skupine je oviral gost oblak dima, ko so skušale vrata odpreti. Nekatere tehnike so morali zdraviti, ker so se delno zadušili. Trije kozmonavti so bili v kabini ob 15. uri (od 21. po srednjeevropskem času). Med vrzvenim štetjem so poročali o nekaterih težavah z aparati za klimatisacijo in za komunikacije. Uvedla se je preiskava.»

Ugotovila se je, da je bila prva izstrelitev kabine «Apolon» prvotno določena za lanske november in so jo odložili za tri mesece, predvsem zaradi težav, ki so nastale v sistemu klimatisacije in dobavljanja kisika.

V poutenih krogih se je zvedelo, da so novi poskus s kabino «Apolon» odložili za nedoločen čas. Zaradi velike škode, ki sta jo povzročila požar in eksplozija, ni moč določiti datuma za prihodnjo izstrelitev.

Ob 22.30 po krajevem času (ob 4.30 po srednjeevropskem času) so začeli priprave, da trupla kozmonavtov, potegnjejo iz kabine. Ob 1.55 po krajevem času (ob 7.55 po srednjeevropskem času) so popolnoma odgnala trupla potegnili iz kabine in jih

odnesli v ambulantno.

V trenutku nesreče je bilo na področju več sto ljudi, toda trije kozmonavti so edine žrtve. Ravnatelj programa «Apolon» general Samuel Phillips je častnikar izjavil, da je eden od treh kozmonavtov trenutek pred tragedijo sporočil, da je v kabini nastal požar. Sporočilo so dobili po radiu tehniki, ki so bili zbrani v poslopju iz železobetona, blizu katerega je velika nosilna raketa «Saturn». General Phillips ni mogel ugotoviti, kateri od treh kozmonavtov je to sporočil; dodal je, da bodo to ugotovili, ko bodo ponovno poslušali registracijo njegovih besed na magnetofonskem traku.

Nato je Phillips izjavil, da ni še moč reči, kakšna zakasnitev bo nastala za program «Apolon» v zvezi z večerajšjo tragedijo. Javil je, da je 21. februarja ne bo mogel prvi polet, ki je bil v programu. Nato je povedal, da so vrata kabine lahko odprli pet minut potem, ko je izbruhnil požar. Toda spočetka se zaradi velike vročine in dima reševalci niso mogli približati 27 od teh se jih je delno zadušilo, čeprav so imeli plinske maske.

Po prvih poročilih so bila trupla treh kozmonavtov popolnoma zgorela. Verjetno pa je, da so se vsi trije še prej zadušili ne da bi vedeli, kaj se dogaja.

General Phillips je pozneje sporočil nadaljenj podatke o katastrofi. Izjavil je, da so trije kozmonavti vstopili v kabino ob 13. uri po srednjeevropskem času. Ob 14.50 so zaprli in zapečatili vrata. Nesreča se je dogodila ob 18.31 po krajevem času, ko so trije kozmonavti sporočili po radiu, da je v kabini nastal požar. V rezervorjih «Saturna» in usmerjevalnih raketah ni bilo goriva, čeprav je šlo za generalni poskus in za poznejši trizurni namišljen polet. Po prvih rezultatih preiskave je požar trajal samo nekaj sekund. Izbruhnil je v notranjosti kabine, nasičene s čistim kisikom. Zelo verjetno, je povzročil takojšnjo smrt treh kozmonavtov. Pet minut po nesreči je bilo moč odpreti vrata. Toda zaradi velike vročine in go

stega dima je bilo reševanje nemogoče. Opazovalci, ki so bili na tleh blizu rakete, so lahko opazovali plamene in dim, ki so uhaljali iz kabine. Isto so opazili tudi tehniki, ki so sedeli pred televizijskimi zasloni, dokler ni požar povzročil prekinitve oddaje. Ob 18.31 je bilo vrzveno štetje prekinitveno na umanj 10s, da pregledajo manjšo okvaro v enem od komunikacijskih sistemov med notranjostjo kabine in nadzorstvenoj postaji. Komaj dva dni prej je bila ob udeležbi posadke generalna vaja, toda tedaj niso kabine napolnili s čistim kisikom in je niso zaprli.

Po mnenju generala Philippsa je značilni pritisk čistega kisika v notranjosti kabine 16 funtov na kvadratni palec (1 funt je 0,453 kg; 1 palec = 0,316 m). V taki okoliščini vsaka najmanjša iskra lahko povzroči požar. Toda za sedaj ni moč vedeti, ali je šlo za kratak stik ali pa za manjšo iskro statične elektrike. Mogoče ne bo moč nikoli ugotoviti, kako se je

stvar zgodila, ker ni nobenih zanesljivih znakov. Ugotavlja se, da so tudi vse druge poskuse v okviru programa «Mercury», «Gemini» in «Apolon» izvedli na enak način v kabini, napolnjeni s čistim kisikom; nikoli ni nastal požar.

General Phillips je sporočil, da je bil v trenutku nesreče pretrgan del kabla, ki veže kabino s temi v okviru načrta «vztrajnega štetja», da mora kabina v celoti delovati z lastnimi sredstvi. Phillips je končno sporočil, da so trupla kozmonavtov našli privezana s pasovi na sedelih.

Eden od voditeljev programa NASA James Webb je izjavil, da so se vedno bolj česa podobnega, toda nihče si ni mislil, da se bo prva tragedija dogodila na tleh. dodal je, da se bo program vesoljskega raziskovanja nadaljeval.

Predsednik Johnson je bil obveščen o nesreči, prav ko se je končal sprejem v Beli hiši, ki so ga priredili po podpisu pogodbe o mirolnem uporabljanju ve

solja. Navzočih je bilo tudi pet ameriških kozmonavtov in številni voditelji NASA.

Glavni tajnik Združenih narodov U Tanta je poslal predsedniku Johnsonu brzojavko, s katero izrekla sožalje družinam, tovarišem mrtvih in vsemu ameriškem ljudstvu. Sožalno brzojavko so poslali tudi predsednik italijanske republike Saragat, predsednik vlade Moro in zunanji minister Fanfani.

Od treh umrlih kozmonavtov je bil morda Edwarda White najbolj znan, ker je prvi med ameriški kozmonavti napravil vesoljski sprehod med četrtim poletom «Gemini» od 3. do 7. junija 1965.

Virgil Grissom je bil prvi ameriški astronaut, Roger Chaffee pa ni bil še v vesolju. Pripadal je skupini kozmonavtov od oktobra 1963. Bil je aeronavtiški inženir in je preletel 1900 ur, od katerih približno 1700 na reaktivnih letalih.

Prejšnji teden se je sestal prvič tržaški pokrajinski svet, ki je bil izvoljen v lanskem novembru. Svet je izvolil predsednika in odbor, v katerem je prvič tudi svetovalec slovenske narodnosti, ki je bil izvoljen na listi Slovenske skupnosti

MILOŠ KODRIČ (Nadaljevanje na 2. strani)

H. SLESAR

Cigare so nevarne

Telefon je zašumel, ko je Leo Bukberg odšel od cigare, da bi si s posebnim srebrnim nožičem odrezal konico. Ta nožič mu je poklonila Suzana pred mnogimi leti za rojstni dan. Kadar se ga je poslužil, se je vedno spomnil Suzane, kakršna je bila takrat: lepega obraza, plavih las, polna nežnosti in pozornosti do svojega Lea. Takrat je njegova cigara imela prav nič motila. Rekla je, da mora vsak moški kaditi.

A kakšna je danes: blede, košenega obraza, ostrega jezika, stalno pripravljena na prepir. V zadnjem času je za vsa svoja življenjska razočaranja dolžila njegove cigare.

Cigare ji zdaj niso več znak moškosti, govorila je, da so prostake, umazane in smrdivje. Trdila je, da se je njih smrad zjedel v zavese, v njene obleke, da celo v pohištvo. Kdaj pa kdaj ji je bilo postalo slabo in tarnala je, da bi morala klicati na pomoč zdravnika za srčne bolezni.

V tej svoji borbi proti cigaram je imela celo zaveznika — hišnega zdravnika dr. Harolda Axelroda. Z dneva v dan je ponavljala Leo zdravniku besede:

— Te cigare te bodo stale življenje. Saj sam veš, kako nevarne je nikotin!

Leo si je prižgal cigaro in globoko vase potegnil prvi dim. «Vraga si je mislil, morda pa ima Suzana vendarle prav.» Že sedemindeset let je kadil najdebelejše cigare in polnil bronhije z njihovim dimom.

Ne bi se moglo reči, da je bil zastrupljen z nikotinom, in sam se je večkrat dopovedoval: «Vsa časa se lahko odpravim kajenju, samo če hočem. Toda nečem.»

Tega popoldneva je Leo zopet začel razmišljati. Pred Hendi, zapleteno zavarovalnico, pri kateri je bil Leo zavarovan, ga je obiskal, da inkasira zadnji obrok. Kakor je bilo že običajno, je povedal še pol ducat neokusnih in neumnih šal. Dejal je:

— Bojse je, da plačate čimprej, ker nič ne vem... Možno je, da nas kar izmenjava zapustite.

Leo je bil tako besen, da je zmečkal cigaro. Pet minut pozneje si je prižgal novo.

Zvečer je pripovedoval Suzani o neokusnih pripombah Freda Hendi, toda ona ni pokazala niti malo razumevanja za njegovo jezo.

— Hendi ima prav! — je rekla. — Če boš tako nadaljeval, boš kaj kmalu odšel pod ruvo.

— Kaj pa to pomeni? — je vzklikel. — Kaj to njega briga? — Pamenen človek je. Tudi jaz pravim tako, toda ti me nečeš ubogati.

— Včasih se mi zdi, kakor da bi si ti najbolj želela mojo smrt, — je rekel. — Morda ti je ljuba ta mala 80.000 dolarjev, za katero sem zavarovan.

— Ne kvasi neumnosti! Imaš šestdeset let in moral bi biti pameten.

— Imam jih šele šestinpetdeset in ne imej me za starca!

— Jaz da te imam za starca? — je rekla in pokazala na cigaro, ki jo je držal v ustih. — To te dela starega. Zato ne smeš valiti krivde name.

— Tebi je tako popolnoma vseeno, — je zagodrnjal Leo in se zatopil v čevlji.

Misel, da je Suzana ravnodušna nasproti njemu in njegovi usodi, mu ni bila nova. Menil je, da je normalna posledica dolgoletnega z konja brez otrok in brez obojestranskega razumevanja.

Toda teden dni pozneje se je zgodilo nekaj zelo vznemirljivega. Leo je sedel v dnevni sobi in ziskal najti kaj primernega televizorja. Ker ga ni našel, je Suzana kakor po navadi vsak večer pripravljala kavo.

Ker je imel copate na nogah, se je približal ženi tako tih, da ga ni čula. Videl jo je, kako se je nagnila nad mizo in nalivala kavo v dve skodelici. Zdelo se mu je, da je v eno stresla nekaj, kar ni bilo ne mleko ne sladkor...

Hiro se je vrnil v sobo in zopet sedel v naslanjaj pred televizorjem. Vključil ga je, čeprav ga ni imel prav nič zanimaj. Medtem je Suzana prišla v sobo.

— Tu je tvoja kava, — je rekla. — Ali je kaj drugega na sporedu? — Vedno iste bedarije, — je zamrmral. Opazil je, da mu je vizor polno skodelico kave.

— Zakaj pa ne? — ga je vprašala presenečeno. — Zakaj je ne pijes? Saj jo pijes vsak večer.

— Ne počutim se dobro. — Prav gotovo tvoj žlezelec ni v redu. Ali je že zopet?

— Kaj že zopet? — Ker vem, koliko pokadisi, ne bi hotela videti, kakšen je tvoj žlezelec od znotraj. Popij to kavo! Nečaj toplega v žlezelec ti bo pomagalo.

— Ni mi za kavo. Kaj me toliko siliš?

Suzana je skomignila z rameni, vzela skodelico in jo odnesla v kuhinjo. In tedaj je napravila nekaj neverjetnega: kavo je zila v izlokalnik — ona, štedljiva Suzana!

Leo je začel razmišljati. Sklenil je, da bo previden. Naslednjega večera se je ponovno naslavljal prihodnjim dnevom.

Suzana je pravkar nalivala kavo v skodelico in ni opazila njegovega prihoda. Iz žepa predpasnika je vzela belo tableto in jo

spustila v eno od skodelic. Leo je spoznal, da je videl dovolj, in se tiho vrnil v sobo. Čez nekaj časa je prišla žena.

— Prinesla sem ti kavo, — je rekla veselo. — Toda danes jo moraš piti.

— Seveda, — je rekel, — daj mi jo.

— Izvoli, — je rekla Suzana in postavila skodelico predenj na mizo. Na srečo ni opazila, da mu je znoj orosil čelo. Zamrmral je, da nima cigar, in vstal, da si jo prinese. Ko se je vračal, se je kakor po naključju zadel ob mizico in skodelica se je prevrnila.

Ostala je cela, samo kava se je razlila in na preprogi je ostal velik, grd madež. Suzana je pričela vpiti in mu očitali, da je že od nekdaj prava neroda.

Ko mu je pred spanjem ponovno ponudila skodelico kave, je dejal:

— Ne, ne! Danes se ne počutim dobro. Moram malo bolj paziti nase.

Te noči ni mogel spati. Poslušal je enakomerno dihanje svoje žene in razmišljal.

Kako je Suzana le mogla priti na misel, da ga zastrupi? Dobro, življenje ji res ni naklonilo vsega, kar je pričakovala in kar ji je on nekdaj obljubljal. Bil je res tudi nečlovečen do nje, a glavni vzrok so bile stalne razprize zaradi njegovih cigar. Toda ali je to že dajalo Suzani pravico, da mu meša v kavo smrtonosne tablete?...

Ko je naslednjega jutra vstal, se je odločil.

V svoji pisarni ves dan ni počel drugega, kakor da je razvijal svoj načrt. Tega večera je skrbno pripravil kulinse za velik prigor: televizor, copate, cigare in — nativen izraz na obrazu.

Minila je že osma ura, a Suzana še ni vstala, da bi pripravila kavo. Zato je sam dal pobudo za to.

— Kako bi bilo, da popijeva skodelico kave? Nocoj bi mi prišla še posebno prav.

Suzana je brez besede vstala in odšla v kuhinjo.

Čez nekaj časa je Leo tiho in previdno odšel za njo. Videl je, kako je dajala sladkor v kavo in kako je nato z roko segla v žep svojega predpasnika. V tem trenutku se ji je bliskovito približal.

— Aha! — je vzkliknil. — Suzana! — je kričnil. — Leo! — zaboga, kako si me prestrašil!

— Ali samo to? — je vprašal. — Kaj se je zgodilo? — je vprašala.

— Takoj boš zvedela.

Se preden mu je mogla preprečiti, je segel v žep njegovega predpasnika, zmagoslavno privlekel na dan majhno belo tableto in ji jo porinil pod nos.

— Tu glej, kaj se je zgodilo! — je rekel grozeče. — Že nekaj dni opazujem, kaj delaš, pa tudi vem, kaj kaniš. Toda ne bo se ti posrečilo, razumeš!

— Ali Leo...

— Nikar se ne poskušaj opravičiti. Ti bolj misliš na 80.000 dolarjev, ki bi ti jih prinesla moja smrt, kakor na mene. A danes si imela zadnjo možnost, da se me znebiš.

— Znebiš... — beseda se ji je ustavila v grlu. — Da se te znehim? — je ponovila tiho. — Poskušala sem ti samo pomagati.

— Pomagati? — je vprašal prepričano.

— Užaljeno je prikimala.

— Da. Saj tudi sam veš, kaj je dejal doktor Axelrod o tvojem kajenju. Veš tudi, v kakšnem stanju je tvoje srce. Bila sem prepričana, da sam nisi dovolj odločen, da bi se odrekel kajenju. Potreben si pomoči...

— O čem govoriš?

— Govorim o tabletah, ki mi jih je dal zdravnik. Le-te vsebujejo neko posebno kemično snov, in če jih človek redno uživa, se mu kajenje sčasoma upre. Jemljejo jih ljudje, ki se žele odvaditi kajenja. Leo je prestrašeno gledal njo in tableto na svoji dlan.

— Doktor Axelrod je svetoval, naj tablete razpustim v kavi, tako bi jih bolj prenašal.

Leo je privlekel pručico izpod mize in sedel.

— To je torej bilo, — je mrmral, — a jaz sem mislil...

— O, Leo! — je užaljeno vzkliknila. — Hotela sem samo, da ti pomagam ohraniti zdravje.

Prišel jo je k sebi.

— Oprostite, Suzana. Vedel sem se kakor bedak. Vem, da mi želiš samo dobro. No, odločil sem se. Nocoj več bitu svojih navad. K vragu s cigarami!

— O, Leo, — je rekla nežno, — saj sam veš, da se ne moreš odreči kajenju.

— Morem. Daj mi skodelico. Dokazal ti bom.

Mirno mu jo je ponudila. Vzel je tableto, jo vrgel v skodelico in počakal, da se je raztopila. Nato je kavo izpil na dušek.

— No, ali vidiš?

— Vidi.

In videle je, kako je začel zavijati oči, kako so se mu krčili prsti, kako je začel loviti sapo in kako je slednjič padel na tla.

Suzana je še malo počakala, nato je odšla v dnevno sobo in po telefonu poklicala doktorja Axelroda.

— Harold, — je rekla, — vse je v redu. Pomislil, ostala mi je bila samo še ena tableta. Najbolje bo, da prideš takoj in napišeš mrtvaški list.

Zdravnik je še nekaj rekel, nato se je zasmjal.

— Seveda, Harold, ljubim te.

Foto-grafična kombinacija harmonije linij češkega fotografa-grafika Zdeneka Virta

ROKOPIS NOVEL JE ZAKOPAL POD ŠTEDILNIK

Pisatelj Anton Ingolič - 60-letnik

Napisal je tudi nekaj del iz druge svetovne vojne iz pregnanstva v Srbiji - V prvih delih opisuje svojo rodno Štajersko

Letos slavi slovenski književnik Anton Ingolič šestdesetletnico svojega življenja. Po rodu je iz obrtniške družine, njegov oče je bil mizar na Spodnji Poljskavi, pri Pragerskem na Štajerskem. Pisatelj Ingolič je pisatelj realistične smeri. Točno opazuje in verno napise vsa dogajanja. Fabule v njegovih delih so resnično življenjske in privlačne zato ga štejejo za najbolj priljubljenega sodobnega avtorja.

Vsaka njegova knjiga ima posebno zgodovino, porajala se je v prav posebnih okoliščinah. Spis, ki je posvečen njegovemu očetu in mizarstvu ima naslov «Matevž Visočnik». Knjiga je bila dotiskana leta 1941. Tedaj je izbruhnila vojna. Ptuj, kjer je pisatelj služboval, je prišel v nemško okupacijsko cono, Ljubljano, kjer je ta knjiga izšla, pa so zasedli Italijani. Zato so izid knjige prikripli in leta 1941 dotiskana knjiga je dejansko prišla v roke bralcev šele nekaj let pozneje po osvoboditvi, leta 1945.

Zaradi nemške in italijanske

okupacije je doživel Ingoličev roman «Matevž Visočnik» tudi svojevrstno zgodbo, pravcati roman. Knjiga je leta 1941 založila Slovenska matica v Ljubljani, opremil pa jo je akademski slikar in kipar Nikolaj Pirnat. Tiskali so jo v tiskarni Veit na Viru pri Domžalah, v nakladi 3.700 izvodov. Dotiskana je bila knjiga po podatkih, ki sem jih dobil leta 1945, po osvoboditvi dne 29. avgusta 1945 in je tega dne prišla na knjižni trg. Za naročnike Slovenske matice je veljala 40 din, v prosti prodaji pa 50 din za izvod.

Ingolič mi je pripovedoval o Matevžu Visočniku še nekatere druge podrobnosti. To je roman preprostega slovenskega človeka izpred vojne. Matevž Visočnik se izučuje mizarstva, ter bje nato boj za svojo osebo srečo med tuji ljudmi v mestu in pozneje kot samostojen mizar na deželi. Končno se glavni junak mizar Matevž Visočnik prebije skozi prvo svetovno vojno. Dejanje se godi na Štajerskem. Ingolič nam prikazuje v svojem romanu takratne narodne in družabne razmere, vpleta oseba spoznanja in rešuje tragiko prirodnih ljudi v boju z usodo.

Glavno osebo v svojem romanu Matevž Visočnik riše pisatelj po modelu svojega očeta mizarja. Pisatelj Ingolič je že kot dijak rad preživljal proste ure v delavnici svojega očeta zato se mu je ta poklic priljubil in zato je zajeel v romanu tudi svojevrstno himno mizarstvu, priljubljenemu poklicu v domači hiši, ki je pripomogel, da je odšel mladi sin Tone v šole, postal profesor in se razvil v popularnega in vplivnega slovenskega književnika.

Ingolič je napisal doslej že več kakor 35 knjižnih del. Naklada

njegovih slovenskih knjig je okrog 250.000 izvodov. Ingoličeva dela pa so prevedena tudi v tuje jezike: v srbohrvaščino, češčino in nemščino. Njegovi prevodi v tuje jezike so presegli nakladi 200.000 izvodov. Torej je izšlo doslej njegovih knjig že blizu pol milijona. V največji nakladi je izšla njegova knjiga «Deček z dvema imenoma» pri Prešernovi družbi v nakladi 80.000 izvodov.

Suhe številke dovolj zgornjo izpričujejo plodnost Ingoličevega dela in priljubljenost njegovih knjig med bralci doma in v zamejstvu.

Pisatelj Anton Ingolič je med tistimi redkimi slovenskimi pripovedniki, ki je napisal nekaj zgodb tudi iz življenja slovenskih izgnancev v Srbiji. O njih je napisal zbirko novel pod naslovom «Pred sončnim vzhodom». Ta Ingoličeva knjiga je izšla med prvimi slovenskimi izvirnimi deli leta 1945, takoj po osvoboditvi Ljubljane. Ingolič je bil tedaj še gimnazistični profesor v Ptuj, kjer je bil nameščen tudi pred začetkom druge svetovne vojne in je bil od tam z družino izseljen v Srbijo. Ingolič je prišel v Ptuj kot suženj, leta 1934.

Novice «Pred sončnim vzhodom» je izdal dne 26. oktobra 1945 Slovenski knjižni zavod v Ljubljani, tiskala pa jih je Zadruga tiskarna. Knjiga obsega 325 strani in je izšla v nakladi 5000 izvodov. Broširana je stala 80 din, vezana 140 din.

Zeja po izvirni in dobri slovenski knjigi je bila tisti čas ogromna. Ljudje ki so ostali doma, so radi segali po vojni literaturi. Ingolič je s posrečeno roko nanizal vtise, ki jih je doživel kot izgnanec v Srbiji. Zato je bila ta njegova, prva knjiga po osvoboditvi, kar na hitro razprodana in so jo leto in nekaj mesecev pozneje ponatisnili. Tudi drugi ponatis je izdal Slovenski knjižni zavod v Ljubljani. Danes te založbe ni več. Druga izdaja je izšla dne 30. aprila 1946 v nakladi 3000 izvodov. Broširani izvod je stal 70 din, v poplatno vezan pa 140 din.

V pogovoru mi je avtor Ingolič omenil, da je drugo izdajo malce predelal, ponekod zgostil, tako da so zadobile zgodbe še večjo plastičnost izraza. V drugi izdaji je tudi nekaj sprememb v slogu in jeziku.

Zdaj je poteklo že več kot četrto stoletje po prvih aretacijah in izgnanstvih vseh tistih naših ljudi, ki so bili na okupatorjevih spiskih zabeleženi kot napredni slovenski ljudje in zaradi svojega protifašističnega mišljenja nevarni Hitlerju in njegovi vladavini. Zato se jih je hotel izbežati in jih je pogljal z doma, njihovo lastnino pa je podrtaval v korist sklada za udržitve nemstva na okupiranem slovenskem ozemlju.

Nujno bi bilo da bi Ingoličeva knjiga «Pred sončnim vzhodom» spet ponatisnili, ker je ni več na knjižnem trgu, zgodbe pa so še zmeraj sveže, privlačne in branjne vredne.

Ingolič se je v zbirki novel «Pred sončnim vzhodom» preselil s področja štajerskih vinogradov in Ptujске polja na rodno srbske ravnice v pokrajino ob reki Moravi.

Vojna leta je preživel Ingolič v srbskem mestu Čupriji. V istem kraju je živel kot izgnanec celjski učitelj in književnik Franjo Roš. Prijateljske vezi, sklane že pred vojno, so nas povezovale tudi v izgnanstvu.

PRI DRŽAVNI ZALOŽBI SLOVENIJE

Pred zaključkom izbranega Tolstojevega dela

Upoštevajoč veliko zanimanje za dela svetovne klasike in še posebno zanimanje slovenskih bralcev za Lea Nikolajeviča Tolstoja, je Državna založba Slovenije pripravila izdajo izbranega dela tega velikega pisatelja. Ker izdaja ni imela namena prinesiti kake nove, v slovenščino še neprevedena dela, je bil njen očiten namen posredovati v zaokrožen in lepi zbirki najznačilnejše Tolstojeve tekstse za branje. Posamezna dela L.N. Tolstoja imamo sicer v številnih prevodih, vendar te izdaje ne morejo nadomestiti ljubiteljem lepe knjige enotno urejene in opremljene knjižne zbirke, ki je med dosedanjimi slovenskimi prevodi Tolstojevih spisov upoštevala prvenstveno tudi odličnega prevajalca Vladimira Levstika.

O posameznih knjigah te zbirke (Ana Karenina, Vojna in mir, Vstajenje, Detinstvo, Deštvo, Mladost) smo poročali ob njih izidu. In ko imamo sedaj pred seboj še dve knjigi te zbirke (SEVASTOPOL, KOZAKI, HADŽI MURAT, prevedli Severin Šali, Josip Vidmar in Vera Brnić) stajemo izdajo lahko za zaključeno. Manjkata sicer še zadnji dve knjigi, ki pa bosta prinesli monografijo člena francoske akademije Henrija Troyata o Tolstojevem življenju. Izšli bosta čez dober mesec in tako dopolnili izbrane spise tega velikega, če ne enega največjih svetovnih pripovednikov, v slovenskem jeziku.

Prva, po vrstnem redu pa druga knjiga prinaša troje del: Sevastopol, Kozaki, Hadži Murat. Vsa ta dela so nastala v prvi dobi Tolstojevega pisateljskega delovanja. Hadži Murat je bil sicer napisan kasneje, vendar je nastal dejansko takrat, ko se je mladi Tolstoj kot častnik mudil na Kavkazu in v Krimski vojni in spoznal vojaško življenje ter življenje prebivalstva ob vzhodu.

ju kavkaških gora, kamor je takrat posegal ruski imperializem. Trindvajsetletni Tolstoj se je leta 1851 udeležil bojev na Kavkazu, kjer je spoznal svojevrstne lepote pokrajine pa tudi vojaško življenje in vojno. Ko se je vrnil v Rusijo se je lotil pisanja kratkih povesti iz Kavkaza in iz vojaškega življenja in s svojimi deli vzbudil veliko pozornost. Tako je Tolstoj vstopil v rusko književnost. Med temi prvimi deli je tudi roman Kozaki, Kavkaška povest kakor je pisatelj sam podnaslovlil svoje delo. To je avtorbiografsko pobarvana ljubzenska zgodba izpod Kavkaza, preprežena z opisi doživljajev mladega častnika in opisi bojev ter spopadov ruskih vojakov z domačimi hribovci. Podoben je roman Hadži Murat, le da je to bolj slavošpev svobodoljubnemu in junaskemu uporniku Hadži Muratu, ki ga carske čete sicer uničijo, na čigar strani pa je pisatelj z vsemi toplimi simpatijami. V obeh delih je polno napetih dogovstov in živahnih zgodb, čudovitih opisov kavkaške narave in svobodoljubnih misli, ki dajejo obema deloma pravo moralno vrednost, obenem pa tudi značaj za širok krog napisanih poljudnih tekstov. Tretji tekst te knjige nosi naslov SEVASTOPOL. Gre pravzaprav za tri krajše zapise o povesti iz Krimske vojne, katere se je udeležil tudi Tolstoj in v njej obogati svoje spoznanje življenja in človeškega trpljenja. Ti zapiski, z opisi vojnih spopadov ter trpljenja ranjenih vojakov, človeških stisk in groze izvane kot pisateljev protest zoper nemislno vojno klanje in prelivanje krvi in predstavljajo tudi zameetek kasnejših Tolstojevih idej in nauka.

Druga knjiga (v zbirki izbranega dela deveta) prinaša Tolstojeve Povedi. Zaradi tega je seveda bistveno različna od prve, saj vsebuje šest krajših pripovednih del, ki sodijo med največje strokovne kratke ruske proze. V tej knjigi so objavljene povesti: Rodbinska sreča, Polkusk, Gospodar in hlapec, Smrt Ivana Iljiča, Oče Sergej in Kreutzerjeva sonata, ki se seveda tudi med seboj močno razlikujejo. Medtem ko je Rodbinska sreča sentimentalna ljubzenska zgodba, sta povesti Gospodar in hlapec ter Smrt Ivana Iljiča docela posvečena smrti. «In če je v čem močnejše», je zapisal Thomas Mann, «je Tolstoj nedosežen mojster smrti.» Kreutzerjeva sonata pa je med temi Tolstojevimi povestmi morda najmočnejše delo. V tej povesti o nezvesti ženi in njeni usodi je pisatelj razodel svoje nazore o ljubezni, o zakonu in spolnosti, opisal razna intimna doživljanja na podlagi avtobiografskih izkušenj in se odločno izrekel proti zakonu in zakonski ljubezni, tako da je s tem svojim delom močno prizadel ženo, ki mu je odgovorila s posebnim, a neobjavljenim spisom. Kreutzerjeva sonata pa spada med najbolj znane in najbolj brane Tolstojeve stvaritve.

V obeh knjigah gre torej za bolj ali manj znane Tolstojeve umetnine, ki jih že dolgo ni na našem knjižnem trgu. (Polkusk je na primer izšla leta 1951, Kozaki in Hadži Murat leta 1955, ostale pa iz pred vojno.) Zato bo nova izdaja omogočila širokemu krogu bralcev spoznavanje teh krajsih Tolstojevih mojstrov, od katerih večina ima vse tiste odlike, značilne za največja Tolstojeva dela, kot Vojna in mir ter Ana Karenina.

Sl. Ru.

SREČKO KOSOVEL'SALMO

O Dio, abbi pietà del mio vuoto!
Di questi giorni grigi senza fine,
di questi occhi pieni di speranza,
O Dio, abbi pietà della nostra solitudine!

Stendi il tuo manto sontuosamente tessuto
con stelle di estive notti viola,
quando ci passi accanto e il manto fruscia
come in un mare di eterni sogni.

O entra in questo tempo di vetro
e ciò che traspare si offuschi,
e ciò che è vicino si disperda,
come da dense azzurrità, da orizzonti viola
si faccia sentire la bianca voce!
O Dio, abbi pietà di noi, abbi pietà di noi!

PSALM

O Bog, usmili se moje praznote!
Siroko razstrtih, sivih oči.
Teh široko upaljočih oči,
O Bog, usmili se naše samote!

Razstri svoj plašč, razkošno tkan
z zvezdami višnjevit letnih noči,
ko spedi mimo nas in plašč šumi
kot sreči morja večnih sanj.

O, stopi v ta stekleni čas
in kar je prozorno, naj potemni,
in kar je blizu, naj se zgrubi,
naj nam kot iz višnjevit dalj spregovori
kot v gosti modrini beli glas!
O Bog, usmili se nas, usmili se nas.

Prevod: JOLKA MILIČ

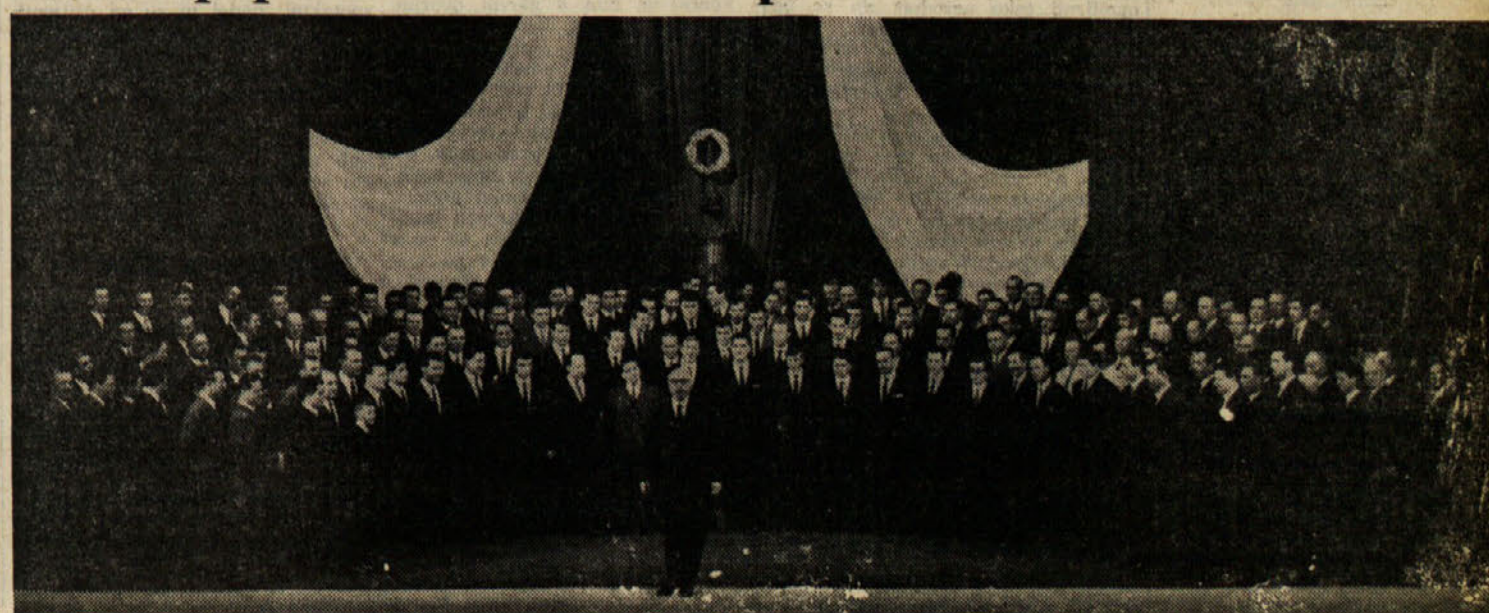
JANKO KOTNIK:

Slovensko ruski slovar

Janko Kotnik sodi med naše najpodočuvitejše avtorje slovarjev. Ob sodelovanju Zvonka Bizjakja in Nikolaja Preobraženskega je sestavil tudi slovensko-ruski slovar, ki je prikratk izšel že leta 1950. Čeprav je sedaj zanimanje za ruski jezik znatno bolj umirjeno kot takrat in v okviru normalnih meja, tako kot zanimanje za druge svetovne jezike, je vendar z leti nastala očitna potreba po novi izdaji. In tako je pravkar izšla pri Državni založbi Slovenije nova, druga izdaja slovensko-ruskega slovarja Janka Kotnika. Avtor pravi v uvodni besedi, da je druga izdaja slovensko-ruskega slovarja tako glede besedišča kot glede rekel znatno pomnožena. Tako je narasel njen obseg od prejšnjih 46 na 51 tiskovnih pol. Razen tega so v tej izdaji slovenska gesla označena z naglasnimi znamenji, kar naj bi olajšalo praktično rabo tudi morebitnemu ruskemu uporabniku slovensko-ruskega slovarja. Za praktičnim navodilom o uporabi slovarja sledi slovarski del, na koncu pa so dodana krajevna in narodnostna imena in osebna imena v samostojnih abecednih seznamih. Prav tako sta posebej označena naglas in pisava nekaterih ruskih osebnih imen, na koncu pa je avtor dodal še spregatev ruskih glagolov. Cela knjiga ima čez 800 strani običajnega slovarskega formata in bo tako s pridom koristila dijakom in vsem tistim, ki se učijo ruskega jezika, zadoščala pa bo tudi širšim namenom. Oprema slovarja je vzorna.

Sl. Ru.

Danes popoldne Prešernova proslava v Kulturnem domu

VELE- RADIO VIZIJA

NEDELJA, 29. JANUARJA PONEDELJEK, 30. JANUARJA

Radio Trst A

8.15, 13.15, 14.15, 20.15 — Poročila — 8.00 Kolesar — 8.30 Kmetijska oddaja — 9.00 Mladost — 9.50 Godalni orkestri — 10.15 V praznični nem tonu — 11.15 Oddaja za najmlajše: «V puščavi in goščavi» — 12.00 Nabožna glasba — 12.30 in 13.15 Glasba po željah — 13.00 Kdo, kaj, zakaj... — 14.45 Saksafonist F. Papetti — 15.00 3 pesmi na okrog — 15.30 A. Čehov: «Uradni kovčeg smrti», dramatisirani Oscar Sudol — 16.15 Revija orkestror — 17.15 Obisk v diskoteki — 18.00 Koncert v miniaturi — 18.30 Kino, večer in danes — 19.00 Glasba za dobro voljo — 19.15 Nedeljski vestnik — 20.00 Napevi — 20.00 Sport — 20.30 Iz slovenske folklorne — 21.00 Kromatična fantazija — 22.00 Nedelja v sportu — 22.10 S. Horvat: Kontrasti za godalni kvartet — 22.20 Tržaške pesmi — 22.45 Antologija jazza.

Trst

9.30 Kmetijska oddaja — 11.15 Tamburški ansambel — 12.15 Sportni pregled — 14.00 El campanon.

Koper

7.30, 12.30, 14.30, 19.15 — Poročila — 8.00 Prenos RL — 9.05 Zabužni zvoki — 9.30 Nedeljsko srečanje — 9.45 Kitaristi Cerri — 10.00 Prenos RL — 10.30 Pesmi — 11.00 Dogodki in odmevi — 11.30 Denski pevci — 11.50 in 12.05 Glasba po željah — 13.30 Sosedni kraji in ljudje — 14.00 in 14.45 Glasba po željah — 15.30 Domače pesmi in melodije — 16.00 Prenos RL — 19.00 Sportna nedelja — 19.30 Prenos RL — 22.15 in 22.35 Plesna glasba.

Nacionalni program

8.00, 13.00, 15.00, 20.00 — Poročila — 8.30 Kmetijska oddaja — 9.00 Guarnieri in Malgou — 9.30 Nabožna oddaja — 10.45 Nove plošče — 11.40 Roditeljski krožek — 12.30 Laska glasba — 14.30 Pevci lahke glasbe — 15.30 Novejši odzivi — 16.00 minute — 16.30 Popoln dan z Mi — 18.00 Simf. koncert zbora in orkestra milanskega radia — 20.20 Glasbeno-govorni spored — 21.05 Sportna nedelja — 21.15 Kvartet iz Sofije — 22.00 Plesna glasba.

II. program

7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 — Poročila — 8.45 Tedenska oddaja za ženske — 9.35 Veliki variete — 11.00 Zbori z vsega sveta — 11.35 Juke box — 12.00 Sportna prognoza — 13.00 Quiz — 13.45 Revijiški spored — 14.30 Teden aktualnosti po svetu — 15.00 Odgovori na pisma — 16.30 Sportna nedelja: rezultati, kronika in komentarji — 18.00 Oddaja za avtomobiliste — 20.00 Glasba po željah — 21.00 Pariški pevci lahke glasbe — 21.40 Gledališki orgle — 22.00 Glasbeno-govorni spored.

III. program

18.30 Laska glasba — 18.45 Trije pisatelji: Luraghi, Piccoli in Pizzuto — 19.15 Mendelssohn, Čajkovski in Debussy — 20.30 Kulturna med delovnimi urami — 21.00 Soledna avtorska poezija v Italiji — 22.30 Mozart, Schubert, Wolf.

Slovenija

6.00, 7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 19.30 — Poročila — 8.05 Javna otroška oddaja — 9.05 Naši poslušalci čestitajo — 10.05 Se pomnite, tovariši... — Iz dnevnika partizanskega zdravnika — 10.25 Pesmi borbe in dela — 10.45 Lepe melodije — 11.00 Turistični napotki — 11.15 Nedeljski koncert orkestralne glasbe — 12.05 Naši poslušalci čestitajo — 13.30 Nedeljska reportaža — 13.50 Godala v ritmu — 14.00 Nedeljsko sportno popoldne — 15.30 Humoreska tedna: M. Prisco: Grozde svetle Ane — 17.05 V svetu operetnih melodij — 17.30 Radijska igra: D. Plichta: Obačun — 18.30 Popoln dan koncertna glasba — 20. st. letja — 19.00 Laska glasba — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 «Potujoča glasbena skrinjca» — 21.00 Naši operni pevci — 22.10 Zabužna glasba — 22.25 Jazz in zabavne melodije — 22.30 Literarni nohtur — 23.05 J. Ježek: Sonata za klavir.

Ital. televizija

10.15 Nabožna oddaja — 11.00 Nabožna oddaja — 15.15 Pustna parada v Viareggio — 16.10 Konjske dirke v Parizu — 17.00 Spored za 19. januarja — 17.30 Setteveto — 19.00 Dnevnik — 19.10 Registriran polčas nogometne tekme — 19.55 Sportne vesti in kronike pol. strank — 20.30 Dnevnik — 21.00 Manzoni, Bacchielli in Bolchi: «Zarochenca» — 22.25 Sportna nedelja — 23.20 Dnevnik.

II. kanal

19.00 Baletni program in koreografski koncert — 21.00 Dnevnik — 21.15 Simf. koncert — 21.50 Komorni koncert — 22.25 Film «Dvojnik».

TELEVIZIJSKI SPORED OD 29. -I. DO 4.-II.-1967

NEDELJA, 29. januarja

9.25 Poročila — 9.30 Za staro in mlado — narodna glasba — 10.00 Kmetijska oddaja — 10.45 Tisočkrat zani — oddaja za otroke — 11.30 Vrnitev Redčega oblaka — film — 12.00 Nedeljska TV konferenca: Znanstveno raziskovalno delo — 15.10 Poročila — 15.15 Karneval v Viareggio — 16.05 Odborja Mladost-Honved — 17.40 Srepi potnik — film — 18.30 Neumrljivi spomin — Dražgoše — 19.00 I. Stičič: Leto vojne, leta miru — mladinska igra — 19.54 Pred EP v umetnišnem drsanju — 20.00 Dnevnik — 20.45 Cikcak — 20.50 Zabužna-glasbena oddaja — 21.50 Dnevnik.

PONEDELJEK, 30. januarja

17.20 Poročila — 17.25 Mali svet — oddaja za otroke — 17.40 Risanje — 17.55 Obzorik — 18.15 Narodna glasba — 18.45 Otrok in zdravje: Poskodbne oči — 19.05 Za danes in jutri — nasveti — 19.15 Tedenski sportni pregled — 19.40 Aktualna tema — 20.00 Dnevnik — 20.30 Dramatski skladatelj Slavenski in Milhaud — 21.55 Knjižica, gledališče, film — 22.15 Poročila.

TOREK, 31. januarja

18.35 Poročila — 18.40 Večer z Viko Grilovo in kvintetom Gojenj — 19.00 Svet na zaslonu — 19.40 Obzorik — 20.00 Tretji človek — film — 21.30 Kulturna oddaja — 22.10 Poročila.

SREDA, 1. februarja

11.00 in 16.10 Osnove splošne izobrazbe — 17.25 Poročila — 17.30 Hoja po ognju — film — 17.55 Obzorik — 18.15 Zdrženje radovednežev — odd. za otroke — 19.00

Radio Trst A

7.15, 8.15, 13.15, 20.15 — Poročila — 8.00 Kolesar — 8.30 Kmetijska oddaja — 9.00 Mladost — 9.50 Godalni orkestri — 10.15 V praznični nem tonu — 11.15 Oddaja za najmlajše: «V puščavi in goščavi» — 12.00 Nabožna glasba — 12.30 in 13.15 Glasba po željah — 13.00 Kdo, kaj, zakaj... — 14.45 Saksafonist F. Papetti — 15.00 3 pesmi na okrog — 15.30 A. Čehov: «Uradni kovčeg smrti», dramatisirani Oscar Sudol — 16.15 Revija orkestror — 17.15 Obisk v diskoteki — 18.00 Koncert v miniaturi — 18.30 Kino, večer in danes — 19.00 Glasba za dobro voljo — 19.15 Nedeljski vestnik — 20.00 Napevi — 20.00 Sport — 20.30 Iz slovenske folklorne — 21.00 Kromatična fantazija — 22.00 Nedelja v sportu — 22.10 S. Horvat: Kontrasti za godalni kvartet — 22.20 Tržaške pesmi — 22.45 Antologija jazza.

Trst

12.05 Poje Nerezo Apollonio — 12.25 Tretja stran — 13.15 Istrski motivi — 13.15 Klarinet in klavir — 13.45 Zborovski — petje — 14.15 Album za mladino.

Koper

6.30, 7.30, 12.30, 13.40, 14.30, 15.30, 19.15 — Poročila — 7.15 Jutrarnja glasba — 8.00 Prenos RL — 10.15 Skladbe za orkester — 10.45 Laska glasba — 11.00 Otroški kotiček — 11.30 Današnji pevci — 11.45 Glasbeni zmenek — 12.00 in 13.00 Glasba po željah — 13.40 Plošče — 14.00 Zvoki in barve — 15.00 Popevke — 15.45 Ansambel Blumaner — 18.00 Sportno življenje na Primorskem — 16.20 Sportni ponedeljek — 16.30 Chicaski jazz — 17.00 Jucoslavija v svetu — 17.10 Mezzosopranska M. Bitenc — 17.40 Orkester Gibbs — 18.00 in 19.30 Prenos RL — 19.00 Cha cha cha — 22.15 Pianist Parker.

Nacionalni program

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 — Poročila — 8.30 Jutrarnja pesniška — 9.05 Zvotni tra — 10.05 Neapeljske pesmi — 10.30 Sola — 11.30 Verdi in Puccini — 13.30 Pesmi brez besed — 16.40 Plošče — 17.30 Meredith-Milcozi: «Egoiste» — 18.15 Glasba za mladino — 19.30 Luna park — 20.20 Zmenek petih — 21.05 Mezzosopranska O. Dominguez in tenorist G. Campora — 22.30 Jazz.

II. program

7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 — Poročila — 8.45 Orkester — 9.40 Glasbeni album — 10.00 Jazz — 10.40 Glasbeni spored — 11.42 Pesmi desetletja — 13.00 Sportni tehnik — 14.00 Juke box — 14.45 Glasbena paleta — 15.45 in 16.15 A. Brel: L'Amour — 16.30 Najnovejša plošče — 17.05 Ital. pesmi — 17.35 Glasba Latinske Amerike — 18.35 V. Pud. Dr. Srce — 20.00 Revijiški spored — 20.50 «New York 67» — 21.15 Znanstvena oddaja — 21.40 Plesna glasba.

III. program

18.30 Laska glasba — 18.45 Tedenski kulturni pregled — 19.15 Haydn: in Spohr — 20.00 Harold Pinter: «Občutnica» — 22.20 Glasba danes — 23.00 Revija revij.

Slovenija

6.00, 7.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.30 — Poročila — 8.05 Glasbena mladina — 8.55 Za mlade rojstnodnežne — 10.00 Orkestralna glasba — 9.45 «Cicibanov sveta: Sneženi mož — 10.15 Telemann: Suita za flavto in orkester — 10.35 H. Teller: Pepel v vetru — 11.00 Turistični napotki — 11.15 Vesela godala — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Slovenski pevci — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Tuji pihalni orkestri — 13.30 Priporočilo vam... — 14.05 Melodije za razvedrilo — 14.35 Naši poslušalci čestitajo — 15.20 Zabužni intermezzo — 15.30 Zbor KUD «Jože Herman» — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Iz opernega sveta — 18.00 Aktualnosti — 18.15 Glasba za ples — 18.45 Pota sodobne medicine — 19.00 Lahko noč, otroci! — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Koncert orkestra Slovenske filharmonije — 21.05 Pianist Fred Dolek — 22.10 Zabužni slovenski solisti — 22.30 Zabužni zbori — 22.50 Literarni nohtur — 23.00 Marti Ogen: Pesmi — 23.05 Jazz v noči.

Ital. televizija

Od 8.30 do 12.00 Sola — 17.00 Program za najmlajše — 17.30 Dnevnik — 17.45 Spored za mladino — 18.15 K. K. prepoznaj — 19.15 Knjižne novosti — 19.45 Sportne vesti in ital. kronike — 20.30 Dnevnik — 21.00 TV tehnik — 22.00 Televizijska «La madre della sposa» — 22.30 Čudeži prirode — 23.00 Dnevnik.

II. kanal

21.00 Dnevnik — 21.15 Poljski film «Pepel in diamanti» (režija A. Wajda, glavna vloga Zbigniew Cybulski) — 22.55 Kronika filma in gledališča (v odmoru podreditve «Srebrnih travkov» v Firencah).

Evropsko prvenstvo v umetnišnem drsanju — 20.00 Dnevnik — 20.30 Cikcak — 20.37 Rezerviran čas — 21.00 Evropsko prvenstvo v umetnišnem drsanju — 22.30 Poročila.

CETREK, 2. februarja

11.00 in 16.10 Anglesčina — 11.30 in 16.40 Glasbeni ponk: Petje — 17.05 Poročila — 17.10 Tiktak: Mala čarovnica — 17.25 Pionirski TV studio — 17.55 Obzorik — 18.15 Se in korak — mladinska tribuna — 18.35 Zabužna-glasbena oddaja — 19.05 Prešernova človeška podoba — 19.30 Čajkovski: Letni kraji — 19.40 TV spored — 20.00 Dnevnik — 20.30 Aktualni pogovori — 21.10 Evropsko prvenstvo v umetnišnem drsanju — možni prosti — 22.30 Poročila.

PETEK, 3. februarja

11.00 in 16.10 Osnove splošne izobrazbe — 17.25 Poročila — 17.30 Profesor Omega — mladinska oddaja — 17.55 Obzorik — 18.25 Od Aswana do piramid — reportaža — 19.10 V. Hugo: Nesrečniki — 20.00 Dnevnik — 20.30 Cikcak — 20.37 Evropsko prvenstvo v umetnišnem drsanju — plesi parov — 22.30 Poročila.

SOBOTA, 4. februarja

17.15 Poročila — 17.20 Nočni obisk — lutkovna zabava — 17.40 Kje je, kaj je — 17.55 Obzorik — 18.15 Vlak soboto — 18.30 Dajaki — 18.45 Zmenek — 19.00 Dnevnik — 19.30 Evropsko prvenstvo v umetnišnem drsanju — ženske prosto — 20.00 Dnevnik — 20.30 Humoreska Vase Popovića — 21.30 Evropsko prvenstvo v umetnišnem drsanju — 22.30 Ben Casey — film — 23.20 Poročila.

Goriško-beneški dnevnik

PREDLOG GOJENCEV DIJAŠKEGA DOMA

Enotno slovensko srednjo šolo poimenovati po Franu Erjavcu

Znameniti prirodoslovec in pisatelj je poučeval na goriški realki ter je pokopan na pokopališču v Gorici

Delegacija gojencev in gojenk Slovenskega dijaškega doma v Gorici je pred dnevi izročila ravnateljici slovenske enotne srednje šole v Ul. Randaccio g. Rožici Lojk pismo sledeče vsebine:

Gojenke in gojenki Slovenskega dijaškega doma v Gorici smo počastili spomin pisatelja - prirodoslovca prof. Frana Erjavca ob 80-letnici njegove smrti. Obiskali in okrasili smo njegov grob ter pripravili v okviru domskih večerov majhno proslavo z govorom in s citiranjem njegovih del. Govorili smo tudi, da bi bilo zelo umestno, da bi dobila naša šola ime po tem velikem možu, ki počiva na našem pokopališču.

Zaradi tega se, gospa ravnateljica, obračamo na Vas s prošnjo, da bi se Vi in gospodje profesorji zavzeli za to misel, za katero mislimo, da bo razveselila vse goriške Slovence: lepo bi bilo, če bi na naših spricvalih

bilo napisano, da smo obiskovali v Gorici slovensko enotno srednjo šolo «Frana Erjavca».

Z izrazi našega spoštovanja. Prepričani smo, da bodo slovenski šolniki na Goriškem ukretni zavod enotne nižje srednje šole, potem pa tudi slovenske učiteljske ter gimnazijske liceje poimenovali po zaslužnih slovenskih kulturnih možeh. V zadnjem obdobju so na Tržaškem kar štiri slovenske srednje šole poimenovali po Gregorčiču, Kosovelu, Grušnu in Zigi Zoisu, zakaj ne bi imele svojih imen tudi naše, goriške šole. Pozdravljamo pobudo gojencev

Dijaškega doma z željo, da bi se njihov predlog uresničil čimprej.

Jutri predavanje o «Ljubljanski pokrajini»

Jutri, v ponedeljek, 30. t. m. ob 18.15 bo v krožku za svobodo kulture, v Ul. Dante 12 v Gorici zanimivo predavanje z naslovom: «Vojaske oblasti in civilna uprava Ljubljanske pokrajine v obdobju 1941-1943». Predaval bo Teodor Sala, profesor na tržaški univerzi, ki je med drugim napisal tudi knjigo «La crisi finale del litorale adriatico» (1944-45).

SEJA OBČINSKEGA ODBORA V GORICI

Zaprošili bodo deželni prispevek za ureditev igrišča v Štandrežu

Priloge za izgradnjo deželne palače v Gorici, kjer bo poleg važnih uradov tudi avditorij

Na zadnji seji občinskega odbora, ki je bila v petek zvečer, je župan Martina poročal o poteku diskusije, ki je bila v petek v komisiji poslanske zbornice o podaljšanju zakona o prosti coni.

Odborniki so prosti delovanje mestne snage ter sklenili kupiti še en tovarnjak za pobiranje smeti, da bi služba bolje delovala. Odbor. nik odv. Sfiligoy je nato poročal o vprašanju, ki se pojavljajo z zasledbo javnega prostora.

Odborniki so se pogovorili o odnosih med občino in deželno, predmet, ki ga je obrasil odbornik Lupieri in ki zadeva izgradnjo deželne palače v Gorici, v kateri bodo važni deželni uradi, med njimi ustanova za kmetijski razvoj in nadzorni odbor; v njej bo nadalje avditorij.

Odbornik dr. Tomassich je predlagal izplačilo nekaterih stroškov za bolniško oskrbo. Na predlog odbornika Agajta so obnovili za pet let pogodbo z ONARIC za otroške vrte. Odbornik Lupieri je nato poročal o vrsti javnih del, o katerih bo razpravljali tudi občinski svet. Zaprošili bodo deželo za prispevek, potreben za ureditev športnega igrišča v Štandrežu, 6 milijonov bodo potrošili za asfaltiranje nekaterih cest, potrošili bodo nadaljnja sredstva za izgradnjo mestnega vodovoda, kolavdarji bodo ograjo okoli doline Korna, uredili nekatere ceste v Lomniku ter potrošili 430.000 lir za namestitve železne varnostne ograje ob cesti pri Pevmici.

Občinski svet se bo sestel v ponedeljek zvečer.

Včeraj - danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Od 22. do 23. januarja se je v goriški občini rodilo 19 otrok, umrlo je 25 oseb, porok je bilo 7.

ROJSTVA: Maria Strizolo, rojena mrtva, Gianluca Sell, Alberto Saveri, Corrado Musina, Franco Siligoi, Luca Leghissa, Claudia Principi, Cristina Gerin, Valentina Vecchi, Marielena Comar, Luca Fornasiero, Elena Cividino, Fabio Ronchese, Laura Sergi, Laura Tesi, Andrea Di Bert, Giacomino Graci, Flavio Busso, Patrizia Petruz.

SMRTI: gospodinja 68-letna Luigia Buttignoni, por. De Luca, industrijec 73-letni Roberto Colla, gospodinja 78-letna Paulina Humar, vd. Sirok, upokojenka 79-letna Franciska Erzelic, vd. Cernetti, upokojenec 68-letni Settimo Zanini, upokojenec 76-letni Giovanni Moretini, odvetnik 56-letni Rodolfo Verzegnani, upokojenec 79-letni Angelo Cocco, upokojenec 80-letni Angelo Cocco, upokojenec 81-letni Ugo Colautti, upokojenka 77-letna Lucia Rupolo, vd. Nicolini, upokojenka 86-letna Elena Braidia, gospodinja 26-letna Concetta Furlan, por. Tinonin, upokojenec 88-letni Antonio Gialluzzi, upokojenec 69-letni Ermenegildo, Burgnich, kmetovalec 76-letni Antonio Brunat, metalničar 26-letni Giorgio Cuccetti, upokojenka 87-letna Caterina Znidaric, vd. Lovisek, upokojenka 69-letna Grazia Prinzi, vd. Pellegrini, 61-letna Maria Kerpan, upokojenka 88-letna Clelia Sanzani, vd. Rugnietti, gospodinja 80-letna Anna Maria Scherl, por. Leonardi, upokojenec 66-letni Giuseppe Macus, upokojenec 76-letni Ermenegildo Pecorari, dva meseca star Stefano Casagrande.

POROKE: uradnik dr. Darío Cobbe in uradnica Anna Ferrara, ležničar Emanuele Sanfilippo in

Sindikalne vesti

Tekstilni sindikat pri CISL je prejel od vodstva tekstilne tovarne v Podgori odgovor na svoje pismo z zahtevo hitrejšega izplačila med delavcev nočne izmene. Vodstvo navaja težave za izvedbo tega predloga.

Sindikati CISL je stavil zahtevo za povziranje in izplačilo proizvodne nagrade pri podjetju ATI. Ta nagrada je že več let ostala na kv. 30.000 in zaradi splošne podražitve predlagajo, naj bi jo zvišali na 42 tisoč lir. V tem smislu so pisali vodstvu podjetja pismo.

V Rimu so se te dni začela pogovora za vsedržavno pogodbo pri podjetjih za izdelavo umetnih vlaken. Drugi del pogajanj bo 8. in 9. februarja na sedežu konfidustrie v Rimu.

Predzadnji seznam dopolnilnega davka za Gorico z obdavčljivo osnovo nad 1,5 milijona lir

Objavljamo še zadnji seznam dopolnilnega davka z obdavčljivo osnovo nad 1,5 milijona lir. Seznami družinskega davka za Gorico bodo pripravljani meseca junija.

Silverio Quala komercialist 2 mil. 100.000 (104.112); Felice Quali uradnik 1.680.000 (62.106); Italo Querini zdravnik 1.800.000 (72.408); Massimo Randi uradnik 1.860.000 (59.418); Ermenegildo Resen tehničar 1.800.000 (93.546); Giovanni Resen uradnik 2 mil. 500.000 (128.899); Riccardo Revini uradnik 1.920.000 (61.380); Guglielmo Rivas profesor 2.750.000 (152.130); Giuseppe Romitelli zdravnik 1.520.000 (62.808); Carlo Romoli uradnik 1.500.000 (54.168); Bruno Rosconi trgovec 2.050.000 (114.354); Michele Rossi profesor 2.450.000 (110.004); Guido Rosignoli uradnik 1.820.000 (68.334); Candido Rosin uradnik 1.620.000 (49.074); Rossi Silvio okoli 1.760.000 (85.592); Teresio Rossi zdravnik 2.850.000 (117.330); Ruso Antonio oficir 1.700.000 (71.142); Luigi Salvaterra uradnik 2.350.000 (100.812); Vittorio Santarelli profesor 1.860.000 (77.550); Antonio Santoro uradnik 2.000.000 (83.310); Livio Sardelli uradnik 2.850.000 (138.162); Giorgio De Savorgnan zastopnik 2.650.000 (114.816); Renato De Savorgnan 2.050.000 (94.595); Antonio Scarnano uradnik 2.750.000 (125.172); Sergio Schipazzi direktor 2.000.000 (81.954); Luciano Schnabl uradnik 1.840.000 (59.556); Ettore Scubla uradnik 2.150.000 (85.592); Oreste Scubla upokojenec 1.540.000 (76.818); Giulio Sdrigatti profesor 2.600.000 (113.046); Giuseppe Segati profesor 2.150.000 (91.008); Natalio Seghizzi uradnik 2 mil. 750.000 (129.282); Luigi Sessanta oficir 1 mil. 860.000 (75.744); Ermenegildo Severo izterjevalec 1.620.000 (49.434); Avgust Sfiligoy odvetnik 2.450.000 (114.648); Natalio Sfiligoy upokojenec 1.920.000 (73.740); Modesto Siena 2.650.000 (108.102); Antonio Silli električar 2.350.000 (124.470); Rinaldo Silli uradnik 1.960.000 (63.240); Leone Sirtori 1.640.000 (69.306); Albino Skerk banknič inkasant 1 mil. 920.000 (66.402); Ferdinando Skodnik uradnik 2.400.000 (89.586); Giu-

seppe Smet uradnik 2 mil. 450.000 (107.052); Mario Soberti uradnik 1.820.000 (57.636); Pietro Solza industrijec 1.840.000 (98.442); Oscar Sossan uradnik 1.660.000 (49.182); Mario Spangher 2.850.000 (131.652); Angelo Spazzapan uradnik 1.720.000 (73.086); Francesco Spazzapan inšpektor 2.550.000 (99.780); Giovanni Spinoso 1.880.000 (81.792); Ferruccio Stabile 1.620.000 (82.548); Cesare Stagni kapitan 1.540.000 (57.948); Graziella Stanici profesorica 1 mil. 540.000 (49.738); Stanislao Stefanini uradnik 2.550.000 (124.470); Quirino Steffe uradnik 1.740.000 (82.452); Francesco Stocco uradnik 1 mil. 720.000 (53.822); Federico Stoiser uradnik 1.720.000 (55.326); Teodoro Stori zdravnik 2.900.000 (89.870); Lucio Strassi profesor 1.740.000 (70.320); Antonio Stua uradnik 1 mil. 800.000 (59.166); Livio Stuparich pomorski kapitan 1.720.000 (82.380); Maria Surian uradnica 1.860.000 (72.344); Carlo Sussi 1.960.000 (92.070); Bruno Suttora pomorski kapitan 2 mil. 150.000 (79.416).

«Veseli planšarji» ki bodo igrali na 10. planinskem plesu v Gorici

NEKAJ BESED O SKLOPKI

Neki prijatelj mi pogosto toži, da mu sklopka na avtomobilu deluje težave. Če nas je v družbi več, ga včasih izposodimo in te težave pripisujemo njegovi nešččnosti in ne sklopki, ali morda celo tovarni avtomobilov. In vendar krivda ni le njegova.

Ko smo rekli, da krivda ni le njegova, smo hkrati priznali možnost dveh »krivcev«: za te težave opogostejte opažanje težave motoristih ljudi.

Kaj je pri avtomobilu sklopka (frizone), ne bomo razlagali, ker sak avtomobilist ve, da je sklopka eden glavnih mehaničnih delov avtomobila, da je to strojni element, ki veče motor in gonilo. Pri tem tudi ni važno, če vozač ve, koliko delov je sklopke sestavljena. Praktično je veliko bolj važno to, da jo zna pravilno uporabljati. To se posebej velja v zadnjih letih, ko postaja mestni in tudi že izvenmestni promet tako ost, da moramo neprestano menjavati brzine in tudi postajati ter ato ponovno spetjavati.

Prvo pravilo za to, da nam bo sklopka pravilno delovala, je, da a njenem pedalu ene počivamo. (Mnogi avtomobilisti imajo grdo nado, da jim noga stalno sloni na edalu sklopke. To pa je zelo poosten vzrok, da se nam torni kot (disco frizone) obrabi. Se prej e nam ta obrabi v primeru, če se red samoformem »sprehajamo« or in dol, kot delajo mnogi voači, ki sklopke ne odklopijo do rja. Močno se torni kolot obraba tudi kadar speljavamo vozilo drugi brzini, pa čeprav na ravni, elo tudi malo navzdol nagnjeni ceti. (V tem primeru je važno šteto obratov!). Ob tem bi zato mogli dodati, da je edino pravilo speljati vozilo v prvi in to očasni in ne tako, kot delajo tisti avtomobilisti, ki bi radi pokazali, ako naglo njihov »konjiček« počee. Včasih opaziš takega vozača, osebo mlajšega, da počene ta, da se izpad kolez njegovega oziar »kar pokadi«.

Ce bo tako nadaljeval, se ne bo dolgo »kadilo« izpad kolez njegovega vozila.

Za zadnjega izmed številnejših vzokov, da sklopke prenaajo obrabno, smo pustili še obremenitev. Ji redko, da na cestah srečamo ikejšee vozilo, ki je natičeno kot fajece. Ni dovolj, da je voač strpal vanj potnikov, kolikor ih je stalo. K temu bremenu je odal, ali so dodali, še polno sklade tovara. In v vsem tem brenem skuša hiteti. Čeprav je res, a v takšnih primerih ne trpi le sklopka, pač pa vse vozilo, v nam primeru poudarjamo le to, da

V prosti coni luke Koper so ustanovili stalno kognacijsko skladišče, ki ga upravlja podjetje »InterEuropa« na račun tržanskega servisa FORD. V skladišču izročajo in prodajajo avtomobile »Corsair« in »Cortina« jugoslovanskim odjemalcem kot tudi kupcem iz ostalih socialističnih dežel in to po cenah, ki so nižje kot na mednarodnem tržišču. V teku so pogajanja za morebitno prodajo v Jugoslaviji vozila »Anglia-Torino«, ki ga v Turinu izdeluje tovarna OSI.

Izmed zelo pogostih vzokov obrabe sklopke. Tovarne avtomobilov kolavdirajo vozilo za določeno šteto oseb in določeno količino prtljage. S tem v zvezi je izdelana tudi primerno močna in delujoča sklopka. Vsaka večja obremenitev škoduje.

Do tu smo navedli le nekaj izmed možnih vzokov okvare na sklopki, za katere je kriv voač. V začetku pa smo rekli, da sta možna dva krivca: voač in tovar.

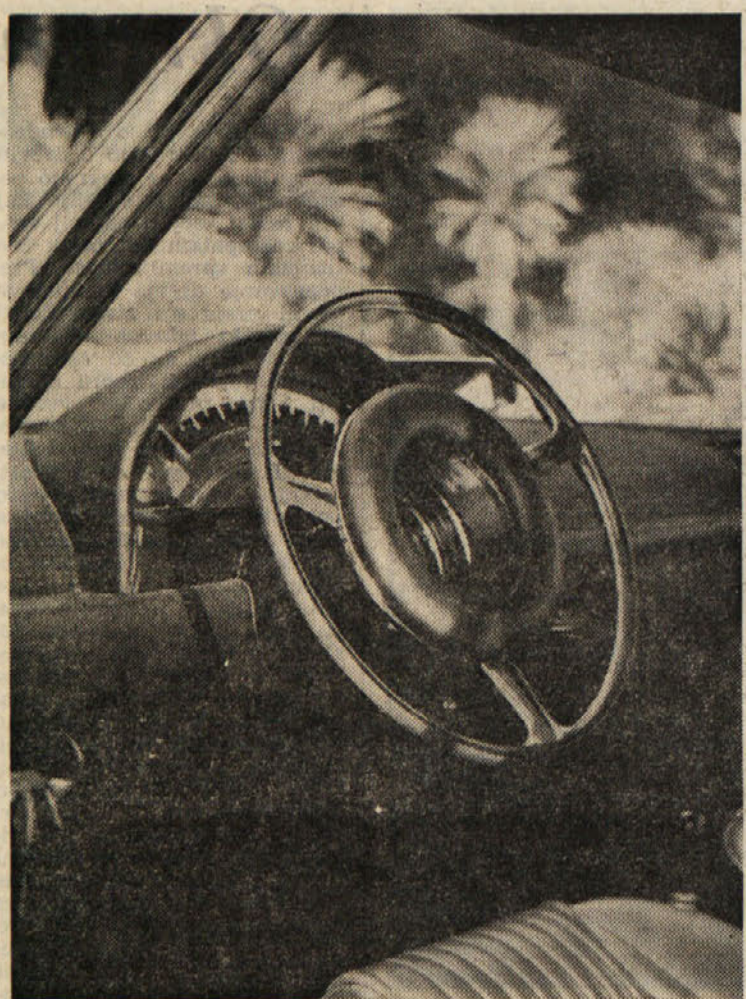
Ustavimo se za trenutek tudi pri tem: tudi v tem primeru bomo zeli v poštev gostoto prometa, ki smo jo že omenili. Strokovnjaki trdijo, da je avtomobilska industrija zanemarila ta moment in gradi vozila, torej tudi sklopke, po načelih prazne ceste. In v tem je napaka. To dokazujejo tudi podatki, ki neizpodbitno dokazujejo, da je tovrstnih okvar vedno več.

Vzrok je torej tudi v tem. Zato bi si konstruktorji morali omisliti kako boljše rešitve ali pa sklopko temeljito izboljšati. Seveda nastane tu vprašanje konkurence. Dames, ko se vse tovarne avtomobile tako trdo borijo za trg, je skoraj logično, da močno varčujejo na vsem, torej tudi pri materialu tako delikatnih in pomembnih delov, kakršna je sklopka. Se bolj velja to pri utilitarnih in srednjih vozilih, kjer je problem cene, problem uspeha ali neuspeha.

Drugi moment, ki gre prav tako na rovaš izdelovalcev avtomobilov, je moment brzine. Ker skuša vsaka tovarna dati svojemu vozilu večjo brzino, kot jo ima enakovredno vozilo konkurenta, je logično, da je treba temu ustrezno izboljšati ne le motor, pač pa tudi ostale »življenjske« dele avtomobila. Torej tudi sklopko. Toda po navadi ostaja podjetje, kar zadeva sklopko in še marsikaj drugega, pri starem, in to pozneje plača uporabnik vozila.

Se bi mogli govoriti o sklopki in motnjah, ki jih imamo z njo. Vendar pa menimo, da smo vsaj nakazali tisto, pri čemer smo sami odgovorni ali vsaj odgovorni. Ce se bomo otresli razvod ali napak, ki smo jih navedli v začetku, bomo imeli vsaj opravilo, da za motnje »spresnete sklopke« nismo sami krivi.

Fre

Avtomobilska industrija skuša na vse načine izpopolniti vozilo. Posebno se konstruktorji ukvarjajo s problemi varne vožnje. Na sliki: volan, kakor so si ga zamislili pri »Infinifarin«

ZANIMIVO PRESENEČENJE Z DALJNEGA VZHODA

Japonska se naglo preriva k vrhu svetovne lestvice

Niti deset let ji ni bilo treba, da je svojo proizvodnjo avtomobilov podeseterila - Zanimanje za izredno utilitarno »vozilce«

Še pred nekaj leti se v avtomobilski industriji Japonska ni tako rekoč niti omenjala in resnici na ljubo je avtomobilski park na Japonskem še danes nekoliko šibak, saj pride po eno vozilo na obilnih 40 prebivalcev, kar je na primer desetkrat manj kot pri nas. In vendar se v določenih zainteresiranih krogih zaahodne Evrope in tudi Amerike začnejo spraševati ali ne bo Japonska v bližnji bodočnosti postala nevaren tekmeec njihovi industriji.

Dosedanji primeri nevarne japonske konkurence so glede tega zgovorni. Ne bomo šli daleč v dobo pred zadnjo svetovno vojno, ko so se Japonci od časa do časa pojavljali na evropskem in amerškem trgu s kakim svojim novim artiklom, ki je šel zelo naglo v promet zaradi izredno nizkih cen, dovolj je, da se spomnimo sedanje povojne dobe, ko so se Japonci izredno uveljavili v elektroniki in so njihovi transistorski, radijski in televizijski sprejemniki dobesedno preplavili svet.

Bojazan, da bi znala Japonska postati nevaren tekmeec tudi v avtomobilski industriji, ni neutemeljen, pa čeprav je hkrati res, da znajo ameriški veliki manobitnega tekmece tudi »ukrotiti«. Enostavno se v konkurenci no industrijo vključijo ali včasih celo potencialnega tekmece absorbirajo. In vendar je Japonska danes »skrajno zanimiv primer«, kot je zapisal neki zahodni strokovni list.

To dokazujejo konkretni podatki o naglem razvoju japonske avtomobilske industrije: Leta 1960 so na Japonskem izdelali 165.000 osebnih avtomobilov. Pet let pozneje je japonska avtomobilska industrija vrgla na trg že 700.000 avtomobilov, lani pa so se Japonci približali že milijonu. Gorne številke so zgovorne, še bolj zgovorne postanejo, če povemo, da se navedene številke nanašajo le na osebne avtomobile, ker japonska avtomobilska industrija izdeluje skoraj enako število tovornih in drugih industrijskih vozil kot osebnih. Iz tega sledi, da je Japonska po svoji avtomobilski proizvodnji visoko na lestvici največjih proizvajalcev avtomobilov na svetu in se je v lanskem letu povzpela že med pet največjih proizvajalcev avtomobilov na svetu.

Najboljši primer, bolje povedano pregled nad tovrstno japonsko zmogljivostjo in proizvodnjo je nudil lanskoletni jesenski avtomobilski salon v Tokiu. Japonska avtomobilska industrija se je dolgo let predstavljala v glavnem z velikimi vozili, kakršne izdelujejo skoraj izključno ameriške tovarne. Vrhunski izdelki te vrste izhajajo iz največjega japonskega avtomobilskega podjetja Nishan, ki izdeluje na primer razkošna vozila vrste »Prince Royale«. Toda to so vozila, ki si jih morejo privoščiti le izredno bogati Japonci; nekateri celo trdijo, da so ta vozila le za cesarsko družino. Sicer pa gredo

ta vozila bolj na zunanja tržišča. Na lanskoletnem jesenskem avtomobilskem salonu pa je bila vidna težnja japonske avtomobilske industrije, nuditi japonskim ljudem manjše, cenejše, torej bolj dostopno vozilo, nekakšno naše utilitarno vozilo nižje in srednje kubature.

Japonski potencialni kupci avtomobila so se zanimali za vozila s kubaturo od 1000 do 1200 cm³, še večje pa je bilo zanimanje za zelo ekonomična vozila, kakršnih nimamo in nismo v Evropi nikoli imeli. Pri nas, v Evropi, smo šli v tem smislu le do kubature okoli 500 cm³, Japonci pa so si omislili vozilo s samimi 360 kub. cm. Takšno je vozilo »Honda 360«, ki ga izdelujejo v tovarni Honda. Vsakega poznaveca motorja more presenetiti tako nizka kubatura, in vendar strokovnjaki trdijo, da je to vozilo, v okviru svoje moči, kar dobro vozilo. Pri tem se seveda najde tudi nekakšno opravičilo v dejstvu, da so Japonci v povprečju fizično bolj drobni od povprečnega Evropejca ali Američana. Toda ne glede na to ima »Honda 360« dovolj prostora za štiri potnike in za manjšo količino prtljage. Poleg tega zmoro to »vozilce« celo 115 km na uro.

Plini iz izpušnih cevi in vreme

NEW YORK, 27. — Kadar sedemo za volan, se prav zares ne sprašujemo, če dim in plini iz izpušne cevi našega avtomobila zasmarjajo zrak ali ne. Raje mislimo, če bomo pravočasno prišli na cilj. Kvečjemu nas moti to, če je slabo vreme, če je cesta mokra, če je megla gosta, skratka, kakšno je vreme. In vendar smo tudi mi prav z uporabljanjem avtomobila, baje, soudeleženi pri oblikovanju vremena. To se sicer zdi nekoliko čudno, na vsak način vsaj pretirano, toda strokovnjaki so prišli na dan tudi s tem. Na srečo so svoje trditve ovili za sedaj šele v obliki — domneve.

Za kaj gre?

Po izjavah ravnatelja newyorskega centra za raziskovanje atmosfere, vplivajo plini iz avtomobilskih izpuhov tudi na vremenske razmere. Ponavljamo, da so te trditve še vedno zavite v obliko domneve, ker se strokovnjaki še nečeto dokončno izreči. In vendar svojo domnevo utemeljujejo tudi s konkretnimi elementi. Prof. Vincent J. Shaefer, ravnatelj že omenjenega centra in eden izmed pobudnikov tehnike za povzročanje umetnega dežja, je v članku, ki ga je objavila ameriška revija »Science«, zapisal, da delci ali drobci svinca, ki jih nahajamo v plinu, ki uhaaja iz izpuhov, povzročajo v višjih plasteh zraka sestavljanje kristalov ledu, ki se nato združujejo v oblake. Kadar se teh tako nastalih kristalčkov nabere veliko, preprečujejo padavine, to je dež ali sneg.

Bencin vsebuje tetraalkilski svinec, ki se v procesu izgoravanja spremeni v majhne drobce svinčene oksida. Ti drobci se oblikujejo povsod, koder imamo opravka z zrakom, nasičenim s plini iz avtomobilskih izpuhov. Po trditvah tega ameriškega strokovnjaka bi bilo treba izvesti še podrobnejše poskuse, da bi mogli dokončno dokazati vpliv plinov iz izpuhov na oblikovanje padavin. Če bi neizpodbitno dokazali, da je ta domneva pravilna, bi se bilo treba vsega tega problema lotiti prav resno — je zaključil prof. Shaefer.

nje za zelo ekonomična vozila, kakršnih nimamo in nismo v Evropi nikoli imeli. Pri nas, v Evropi, smo šli v tem smislu le do kubature okoli 500 cm³, Japonci pa so si omislili vozilo s samimi 360 kub. cm. Takšno je vozilo »Honda 360«, ki ga izdelujejo v tovarni Honda. Vsakega poznaveca motorja more presenetiti tako nizka kubatura, in vendar strokovnjaki trdijo, da je to vozilo, v okviru svoje moči, kar dobro vozilo. Pri tem se seveda najde tudi nekakšno opravičilo v dejstvu, da so Japonci v povprečju fizično bolj drobni od povprečnega Evropejca ali Američana. Toda ne glede na to ima »Honda 360« dovolj prostora za štiri potnike in za manjšo količino prtljage. Poleg tega zmoro to »vozilce« celo 115 km na uro.

Za Japonce trdijo, da so zelo iznajdljivi. Japonci tudi priznavajo, da vsega, kar izdelujejo, sami ne zmorejo. Zato zelo pogosto kupujejo v tujini razne novosti in patente in jih doma izkoristijo ali celo izboljšajo in če je le možno, uvedejo proizvodnjo posameznega artikla na tekoči trak. V avtomobilski industriji vsega tega ne morejo, vendar pa so kot tehnično nadarjeni ljudje v kratkem času osvojili celo vrsto najnovejših avtomobilskih izboljšav in se tudi uveljavili v nekaterih tehničnih rešitvah, kot na primer v popolnoma sinhroniziranih gonilih, v kolutnih zavorah (freno a disco) in še marsičem.

Jugoslovanske evidenčne tablice

V zadnjih tednih sicer ne beležimo kakšnega posebnega navala jugoslovanskih turistov, katerega vrhunec smo v Trstu doživeli v zadnjih dneh novembra lani, ko je Trst dobesedno preplavilo na desetstote jugslovanov, ki so se v Trstu zelo pogosto, rekli bi na vsakem koraku srečevali z jugoslovanskimi turisti, med katerimi je tudi veliko avtomobilistov. Ker je pogosto naše mesto cilj jugoslovanskih turistov - avtomobilistov iz malone vse Jugoslavije, bomo v naslednjem navedli jugoslovanske avtomobilske evidenčne tablice v abecednem redu:

- BL — Banja Luka
- BR — Bar
- BG — Beograd
- BI — Bihać
- BP — Bijelo Polje
- BT — Bitolj
- BJ — Bjelovar
- BC — Brčko
- CE — Celje
- CT — Cetinje
- CA — Cačak
- CK — Čakovec
- DA — Daruvar
- DO — Doboj
- DJ — Dubrovnik
- DJ — Djakovica
- GL — Gnjilane
- GZ — Goražde

- GO — Gorica
- GS — Gaspic
- IG — Ivangrad
- JC — Jajce
- KA — Karlovac
- KP — Koper
- KC — Koprivnica
- KM — Kosovska Mitrovica
- KO — Kotor
- KG — Kragujevac
- KV — Kraljevo
- KR — Kranj
- KN — Krupina
- KZ — Križevci
- KS — Kruševac
- KU — Kumanovo
- KT — Kutina
- LE — Leskovac
- LI — Livno
- LJ — Ljubljana
- MA — Makarska
- MB — Maribor
- MO — Mostar
- MS — Murska Sobota
- NA — Našice
- NK — Nikšić
- NI — Niš
- NG — Nova Gradiška
- NS — Novi Sad
- NM — Novo Mesto
- OG — Ogulin
- OH — Ohrid
- OS — Osijek
- PA — Pančevo
- PE — Peć
- PV — Pevlja

- PJ — Podujevo
- PO — Požarevac
- PD — Prijedor
- PR — Priština
- PZ — Pribren
- PU — Pula
- RI — Rijeka
- SA — Sarajevo
- SI — Sisak
- SK — Skopje
- SB — Slavonski Brod
- PZ — Slavenska Požega
- SD — Smederevo
- SO — Sombor
- ST — Split
- SM — Sremska Mitrovica
- SU — Subotica
- SV — Svetozarevo
- SA — Šabac
- SI — Šibenik
- ST — Štip
- TE — Tetovo
- TG — Titograd
- TU — Titov Veles
- TV — Titovo Ušice
- TZ — Tuzla
- UR — Uroševac
- VA — Valjevo
- VZ — Varaždin
- VI — Vinkovci
- VT — Virovitica
- VR — Vranje
- ZD — Zadar
- ZG — Zagreb
- ZA — Zaječar
- ZR — Zrenjanin
- ZE — Zenica

LE PREŠTEJMO SE, KOLIKO NAS JE

Po vseh cestah sveta drvi 160 milijonov avtomobilov

Največ avtomobilov imajo ZDA - Najgostejši promet v Evropi imajo na Švedskem - Tudi pri nas se motorizacija naglo veča

Ker ne razpolagamo s popolnimi podatki za lansko leto, pač pa s podatki iz leta 1965, bomo izkoristili te za podrobnejšo analizo o tem, kako je svet motoriziran. Po objavljenih podatkih je konec leta 1965 krožilo po vseh cestah sveta nekaj manj kot 141 milijonov avtomobilov. Po nekaterih drugih podatkih pa je bilo tedaj na vseh cestah sveta že nad 150 milijonov avtomobilov. (Za konec lanskega leta pa trdijo, da je bilo na vsem svetu 162 milijonov avt.). Ta razlika je razumljiva, saj v nekaterih državah že ne morejo kontrolirati vseh vozil in je na seznamu še učinkovitega vozila tudi marsikatero vozilo, ki je šlo med staro šaro. V nekaterih državah pa, ki v motorizaciji ne pomenijo veliko, so podatki prav tako pomanjkljivi. Toda ne glede na to, vzemimo kot sred-

nje merilo, da je krožilo pred obilnim letom po svetu okoli 150 milijonov vozil.

Ob tem se logično postavlja vprašanje, katere države so bolj in katere manj motorizirane. Na vsak način zavzemajo prvo mesto Združene države, kjer je bilo pred obilnim letom registriranih 75,5 milijona vozil, tako da je prišlo po eno vozilo na manj kot tri prebivalce.

Ceprav je štela Zahodna Nemčija, — vedno konec 1965. leta, — 9.700.000 avtomobilov (danes jih ima nad 10 milijonov), in ni po gostoti na drugem mestu, ker pride v Zahodni Nemčiji po eno vozilo na 6 prebivalcev. Takoj za Zahodno Nemčijo pride po številu vozil Velika Britanija, ki je konec leta 1965 imela 9.100.000 avtomobilov, t. j. po eno vozilo na 6 prebivalcev. Približno na enaki ravni je bila tedaj tudi Francija, kar zadeva število avtomobilov. Ker pa ima Francija manj prebivalcev kot Zahodna Nemčija, je v Franciji prišlo tedaj po 5 prebivalcev na eno vozilo.

In kako je pri nas, v Italiji? Italija je konec 1965. leta imela malo manj kot 5 milijonov in pol avtomobilov, tako da je prišlo po 10 državljanov na eno vozilo. Po novejših podatkih ima Italija nad 6 milijonov in pol avtomobilov in pride po eno vozilo že na devet državljanov.

Kanada, Avstralija in Švedska pa so glede motorizacije daleč pred se omenjenimi močno motoriziranimi evropskimi državami. V Kanadi, kjer so imeli ob koncu 1965. leta 5.300.000 avtomobilov, je prišlo po eno vozilo že na vsake štiri prebivalce. Prav tako gost je avtomobilski park v Avstraliji, kjer so imeli tedaj 2.900.000 avtomobilov. Na isti ravni je glede gostote tudi Švedska z 1.800.000 avtomobilov.

Belgija je razmeroma zelo razvita država in vendar imajo v Belgiji le 1.400.000 avtomobilov, t. j. po eno vozilo na sedem prebivalcev, medtem ko imajo na Holandskem prav toliko avtomobilov, zato pa pride tam po eno vozilo na vsake devet prebivalcev.

V tem našem sprehodu po najbolj motoriziranem svetu, se ustavljamo le pri državah, kjer imajo »upoštevanja vredno« motorizacijo in najmanj en milijon vozil. Zato pridejo v tem pregledu v poštev še Južna Afrika s približno 1.200.000 avtomobili in 15 prebivalci na eno vozilo, nato Japonska s 2.180.000 avtomobili in z enim vozilom na 44 prebivalcev, in končno še Brazilija z obilnim enim milijonom avtomobilov, toda že s 75 prebivalci na vozilo.

Kakor lahko takoj opazimo, ni v tem seznamu niti ene države iz socialističnega sveta. In res je, da je v socialističnem svetu avtomobilska industrija še zelo slabo razvita. Sicer je res, da je Sovjetska zveza konec leta 1965 imela nad en milijon avtomobilov, vendar je pri vsem tem prišlo po eno osebno vozilo na kar 225 prebivalcev. To razmerje bi se nekoliko spremenilo, če bi upo-

števali tudi tovarna vozila, ki jih imajo v SZ sorazmerno več kot drugod. Če bomo podoben pregled napravili čez kako leto, je verjetno, da bo to razmerje v Sovjetski zvezi nekoliko drugačno, saj je Sovjetska zveza pred nekaj meseci sklenila s turinim podjetjem FIAT pogodbo, da ji bo to zgradilo v novem mestu, ki nosi ime po Palmiru Togliattiju, avtomobilsko tovarno z zmogljivostjo okoli 700.000 avtomobilov na leto. Le kak teden pozneje je Sovjetska zveza sklenila prav tako pomembno pogodbo s francoskim avtomobilskim podjetjem Renault, ki bo prav tako pomagalo k bolj živi motorizaciji v Sovjetski zvezi. Seveda pa smo še daleč od tega, da se bo Sovjetska zveza glede tega približala Zahodni Evropi.

Nemci se ogrevajo za tuja vozila

BONN, 27. — V krogih nemške avtomobilske industrije tožijo nad dejstvom, da doživlja njihova industrija določene težave, hkrati pa da se nemški kupci ogrevajo za tuje avtomobile. To navdušenje Nemcev nad tujimi avtomobili se je v lanskem letu zelo konkretno izrazilo v tem, da je zahodnonemški trg absorbiral samo italijanskih in francoskih avtomobilov v vrednosti 2 milijard nemških mark, kar je v naši valutni okoli 320 milijard.

O tem pojavu je spregovoril tudi generalni tajnik nemškega avtomobilskega kluba Hans von Rosenthal, ki je poudaril upravičenost te zaskrbljenosti zahodnonemških poslovnih ljudi, hkrati pa skušal ta pojav tudi pojasniti. Po njegovem mnenju je treba vzroke za to iskati v cenah zahodnonemške avtomobilske industrije, ali bolje v tem, da so tuji avtomobili na nemškem trgu cenejši od enakovrednih nemških avtomobilov. Ta tuja konkurenčnost je posebno prizadela zahodnemško tovarno avtomobilov »Volkswagen«.

Hans von Rosenthal je pa dodal, da avtomobili vrste »Mercedes« in njim podobna draga in razkošna vozila nimajo težav na zahodnonemškem trgu. Iz tega strokovnjak sklepa, da v Zahodni Nemčiji, kar zadeva to, ne gre za pomanjkanje sredstev, da torej ne gre izključno za cene, pač pa tudi za kakovost pri enakih cenah.

Posebej se pogrešajo v Zahodni Nemčiji »vozila za ženske« — je zapisal zahodnonemški list »Bild Zeitung«, ki še meni, da bi moralo to vozilo biti skrajno praktično, po možnosti brez sklopke, na vsak način majhno, da bi ga koristnika mogla parkirati kjerkoli. Vozilo bi moralo imeti le toliko prostora, da bi mogla gospodinja vanj postaviti svojo kosarico, s katero gre po nakupih.

Ameriška podjetja »požirajo« evropska

Ameriški avtomobilski veliki kar »požirajo« evropsko avtomobilsko industrijo. Znano je, da je prešla večina delnic že marsikatero evropske avtomobilske tovarne v roke ameriških avtomobilskih velikanih. Nekatera evropska podjetja pa so le bolj po imenu evropska, ker so dejansko že skoraj povsem ameriška. Pred nedavnim so uradno sporočili, da bo ameriška družba »Crysler« prevzela kontrolno nad angloško tovarno avtomobilov »Rootes«, ki sicer ne spada med veliko tovarne, vendar pa zaposluje 8000 delovnih moči.

Britanski minister za tehnologijo Anthony Wedgwood-Ben je pred časom sporočil, da je britanska vlada pristala na ustreznega pogajanja, ki so se bila prekinila lani decembra. Predstavniki ameriške družbe »Crysler« so sicer rekli, da bodo mogli o tem odločiti tudi nameščenci britanskega podjetja, vendar kaže, da bo njihovo mnenje veljalo le glede odstotka delnic, ki naj bi jih odkupila ameriška družba, ki pa s svoje strani namerava vložiti v svoj britanski posel okoli 20 milijonov funtov, kar je nekaj nad 35 milijard lir.

Iz istega vira se je zvedelo, da je bilo britansko podjetje v finančnih težavah, ker je v lanskem poslovnem letu, ki se je končalo zadnjega julija, beležilo že 5 milijard lir primanjkljaja. Ta pa se je do sedaj povečal že na obilnih osem milijard.

Pri tem pa je vredno dodati, da bo britanska vlada vendarle v vodstvu podjetja in sicer preko svojega delegata, ki bo zastopal britansko državno ustanovo za ra-

cionalizacijo industrijskega razvoja. Ko že govorimo o poseganju ameriške avtomobilske industrije v evropsko, bomo omenili težave, ki jih ima Fordova podružnica v Genku v Belgiji. V tej tovarni so na božični dan prekinili proizvodnjo in jo bodo nadaljevali šele s 7. februarjem. Vsem delavcem, ki jih je 8500, so dali »podaljšane počitnice«. Vzrok? Kaže, da je letošnji odkup vozil nekoliko slabši od lanskega, zato je tudi naročil manj. V belgijski podružnici Fordovega podjetja izdelujejo karoserije za vozila »Taurus«.

Samo 29.900.- lir

boste potrošili za nameslite avtoradio

AUTOVOX

v svoj avtomobil

Zastopstvo in servisna postaja

RADIO ROSELLI

TRST, Via Tor San Piero 2

Tel. 31294

AVTOMOBILISTI POZOR!

ZELITE VARNO VOZITI? Dajte brezplačno pregledati vodne poti v motorju pri SAPUPPO POPRAVLJALNICA AVTOMOBILSKIH HLADILNIKOV TRST, UL. S. FRANCESCO 41

F.I.A.R. TOVARNA AMORTIZERJEV VSEH VRST

AUTO NAUTICA DEMARCHI NADOMESTNI DELI AVTO PRITIKLINE

POSEBNI POPUSTI ZA JUGOSLOVANSKE KUPCE TRST - ULICA D'ANNUNZIO št. 25 - TELEFON št. 95-929

AUTOACCESSORIO CORTELLI

TRST - UL. LOCCHI 26-2 - TELEFON 94-238

- Prevleke in preproge raznih znamk za vse avtomobile
- Najpopolnejša izbira nadomestnih delov v službi vozača
- ZELO UGODNE CENE S POSEBNIMI POPUSTI
- Prikladen parkirni prostor

Pri F.R.A.M.A. TRST Piazza Dalmazia 3 - Tel. 31-766

DOBITE VSE ZNANE NADOMESTNE DELE IN ORIGINALNE POTREBŠČINE

- CARELIO
- FRAM
- STARS
- ROLF - PIRELLI
- KLITZ
- MULTIVOX
- PIRELLI
- TRICO
- CHAMPION
- AGAPRES - PIRELLI
- FACET
- VIF

ČEZ ROKAVSKI PRELIV PROTI ANGLIJI, ŠKOTSKI IN IRSKI

Že na ladji ti pikolovska policija «izpraša vest», na kopnem pa carina

Angleži so malobesedni, a v vlaku med Doverjem in Londonom naletiš na mnogo drugih tujcev - Povsod vrste, tudi za taksije na postaji Victoria Station

Čeprav sem doslej Anglijo že obiskal in nekaj njenih znamenitosti že ogledal, me je vleklo ponovno med ljudi, za katere je v svetu znano, da so oholi ali vsaj samosvoji, in v kraje, ki se zaradi svoje megle ne morejo kosati z našimi razmeroma zelo sončnimi kraji. Prijatelji in znanci, ki poznajo mojo strast za potovanje, so mi pravili, naj za lanskoletno potovanje izberem eno izmed redkih držav Evrope in Sredozemlja, kjer se nisem bil. In vendar je bila želja, da se vrnem v Anglijo in da obiščem tudi Skotsko in Irsko v meni tako živo, da se sicer za pametne nasvete prijateljev nisem zmenil, pač pa se odločil za ponovno potovanje na angleško otočje.

Tokrat pa nisem odpotoval sam, pač pa v družbi prijatelja in njegove žene, kar mi je bilo še posebej dobrodošlo, ker mi je prijateljevo znanje angleščine veliko pomagalo zaradi mojega skromnega znanja angleškega izrazoslovja.

Toliko za uvod. In ker naravnost v naslednjem pisat o svojih vtisih o Angliji, Škotski in Irski, se preselim kar takoj na parnik «Victory», ki nas je od Calaisa peljal proti Doverju. Pravi pravzaprav se že na parniku, ko te loči od Anglije, že nekaj desetnih kilometrov morja, čuti Anglijo. Poleg številnih tujih turistov so večina potnikov bili Angleži, ki so se vračali domov s počitnic iz raznih evropskih držav, ali pa iz Francije, kjer so Angleži skoraj doma, saj prihajajo sem večkrat, da si nakupijo razne stvari, kakor na primer pišče in cigarete, ki so v Angliji bolj drage.

Razdalja z vlaka do parnika je zelo kratka. Izstopiš iz vlaka, na drugi strani pa vidiš že parnik, ki te čaka. Parnik, s katerim smo potovali, je za časa druge svetovne vojne prevažal v Evropo zaveznike vojske ter vojaški material za borbo proti nacizmu. Tako piše, v angleščini seveda, na veliki bronasti plošči, ki je vdelana v zid vrh stopnic, ki te peljejo v glavni salon. Vožnja čez Rokavski preliv je prijetna, posebno v lepem vremenu, ko občuduješ doverske skale bele kot sneg. Še bolj prijetna pa bi bila, če ne bi policijski organi sitnili iz kakšnih razlogov potuje v Anglijo, koga tam poznas, če imaš sorodnike, kakor če imaš nameravaš stanovati, koliko denarja imaš v seboj, ali nameravaš delati v tej državi itd. Saj to ne bi bilo preveč, če bi bil, ko si na ladji, ti pikolovska policija «izpraša vest», na kopnem pa carina.

Doverju, sta bila dva vlaka, temveč vrsta, v kateri moraš čakati na parniku, preden prideš do «spovednika», ki ti na zelo prijazen način izpraša vest. Ta vrsta je zelo neprijetna posebno pa še, če je morje razburkano, tako da se parnik ziblje in da ti je nekako slabo, kot je bilo nekaterim ženskam, ki so, preden so prispele v «spovednico», bile bele kot rjuhe in se zibale od mize do mize, od stola do stola.

Vsakdo, ko potuje prvič v Anglijo, po končanem zasilanju misli, da so Angleži zelo radovedni ljudje. To pa ne drži. Angleži imajo stroge ukrepe proti vsiljivi nezaznani tujci, proti tistim, ki se hočejo tam zaposliti, kajti v Angliji imajo že dovolj svojih brezposelnih, za delovno silo pa imajo še preveč ljudi iz raznih bivših kolonij, zato odklonijo dovoljenje vsakemu, ki pride v to državo, da bi si tu poiskal delo.

Če hočeš zamenjati denar, ali nekaj pojesti in popiti ter kupiti cigarete, likerje in še druge predmete, ki so na parniku cenejši, se moraš spet postaviti v dolge, lepo urejene vrste, ker Angleži so za take stvari res pravi mojstri.

Po dobri uri vožnje po morju sledi v Doverju carinski pregled. Angleški cariniki in policaji so zelo vladni, toda takoj opaziš, da so strogi in izvedenci v svojem delu. Vljudo ne vprašajo, če imaš kakšno stvar, ki je podvržena carini. Stalno in ostro te gledajo v oči in če ti verjamejo, da nimaš nič, ti kovčka niti ne pregledajo. Mene je pregledoval mlad carnik, ki me je dolgo časa zadržal zaradi dveh fotografskih aparatov. V moji slabi angleščini sem mu povedal, da imam enega za belo-črne fotografije, medtem ko imam drugega za barvne diapozitive. Vseeno mu ni šlo to preveč v glavo, zato je vprašal starejšega carnika, kaj naj stori. Seveda me je starejši carnik takoj odpravil, sicer bi zaradi tistega «pegestega bubca» moral še dolgo čakati. Spominjam se, da ko sem prvič bil v Angliji prav v Doverju, bi zaradi carine kmalu zamudil vlak za London, in sicer zaradi ene steklenice slivovke, ki je, kot vsaka alkoholna pijača, strogo podvržena carinskemu predpisu. Slivovko sem nesel prijateljem in sem želel, da ostane zaprta. Zato sem moral plačati dvakrat več carine, kakor je stala steklenica sama. Po carinskem pregledu, ki je na železniški postaji v

Kot sem omenil, ljudje malo govorijo. Toda če jih kaj vprašaš, ti vljudo in prijazno odgovorijo. Očitno je, da si ne želijo daljših razgovorov z ljudmi, ki jih ne poznajo. Kakšna razlika med temi in našimi ljudmi! Če se hočeš pri nas, že v travmaju ali pa v avtobusu pogovarjati, želi ljudje izvedeti vse o tebi. V Angliji lahko potuješ ure in ure v istem kupeju in nihče ne bo spregovoril niti besede. Včasih je prijetno, včasih pa tudi ne. Posebno pa za nas ne, ki se radi pogovarjamo in nekaj poklepamo, da nam čas hitreje mine.

Nekaj pred 20. uro smo prispeli na veliko, lahko bi rekli ogromno železniško postajo «Victoria Station». To je ena izmed 9 železniških postaj, ki jih ima vlemesto London. Victoria Station je postaja, ki služi za odhode in prideve vlakov na evropsko celino oziroma z nje. Ko smo prispeli v London, je bila še tema in povrh tega je še deževalo. Pogledal sem vse na okoli po postaji, če so nas prišli počakati moji znanici. Nikogar! Skupaj s prijateljem sva se odločila za taksi, toda ni ga bilo mogoče dobiti. Ko sem končno le dobil taksi, ki je bil na razpolago, nas je «policeman» ustavil in nam dejal, da se moramo postaviti v še precej dolgo vrsto ljudi, ki so ravno tako kot mi, čakali na taksi. Ti ljudje so ta

ko mirno in hladnokrvno stali v vrsti, brez kreganja in prerivanja, kar lahko stori samo takšen narod, kot je angleški. Moj prijatelj pa se je začel potiti od njeve in se je pričel kregati z menoj zaradi policajev, taksistov in zaradi vremena — deževalo je namreč neumljeno. V svoji jezi je še dodal: «Zakaj sem prišel sem, raje bi ostal doma.» Končno smo prišli tudi mi na vrsto in se odpravili s taksijem v Olive Road, kjer so nas znanici čakali, ker smo se z njimi pisмено dogovorili, kdaj bomo prispeli v London. Po večerji, ki je bila pripravljena po našem načinu, smo popili nekaj skodelice čaja z mlekom in se po domače pogovarjali. Ker smo bili utrujeni, smo kmalu odšli spat, ker to nam je bilo po tako dolgi vožnji najbolj prijetno. Poleg tega smo pa vedeli, da nas čaka še mnogo truda in njeve z ogledovanjem mesta, njegovih znamenitosti in lepota.

Pogled z ladje v Rokavskem prelivu na doverske bele pečine, kjer se začne Anglija

VIDEZ IN RESNICA O TAKOIMENOVANI DOBI «SEXY»

Raziskave in izjave francoskih deklet kažejo, da se ni mnogo spremenilo

V centru za deco pri Lyonu so našli truplo novorojenca. Preiskovalni sodnik je odredil preiskavo. Na sumu so imeli 104 ženske, ki so zaposlene v centru, v katerem so otroške jasi in šola za vzgojo otrok. Vse so pristale na ginekološki pregled, tako da ne bi bile več sumljive. Med njimi je bilo 88 učenek v povprečni starosti 19 let.

Kakšen je bil rezultat pregleda, se bo vsakdo vprašal. Od teh 88 deklet je bilo 84 še devic. Torej kar 95,5 odstotka. To banalno dejstvo je postalo torej statistični podatek. O njem je poročala revija «Les Annales de Médecine». Tudi zdravniška revija «Le Concours médical» mu je posvetila članek v svoji decembrski številki. Ta resnica je torej uničila legendo o domnevi nenravnosti deklet, ki povzročajo vznemirjenje med psihiatri, skrbni med starši, zapostuje sociologi in ogorča moraliste. To neugodno mnenje naj bi se torej oslanjalo le na podatke omejenih okoliš.

Podatkom iz Lyonu pa naj bi posvetili več pozornosti. Mlada dekleta naj bi torej ne bila takšna, kot mislijo o njih. In mnogi zdravniki to tudi potrjujejo. Tako pravi zdravnik Pierre Simon: «Gotovo, mi iz ustanove «Planning Familial» sprejemamo le dekleta, ki že živijo spolno življenje, ker pridejo k nam kot zdravniki, ki se ukvarjajo s «družinskimi načrtovanjem». Toda mi vidimo, kako prihajajo k nam ta dekleta v vedno večjem številu v družbi svojih bodočih zakonikov, ki ne želijo tednov pred poroko in ki se hočejo posvetovati v zvezi z zakonskim življenjem.

Čeprav Anne Denard-Toulet pa je tudi svoj čas izjavila v razgovoru z dopisnico lista «L'Express»: «Mnogo več je nedolžnih mladih deklet, kot se splošno misli. Tudi v primerih, ko trdijo one same nasprotno.»

Neki drug zdravnik ustanove «Planning Familial» pravi: «Ozračje, v katerem živimo in delujemo, je takšno, da se tudi dekleta, ki še nimajo nobenih izkušenj, hvajajo, da jih imajo, ker mislijo, da se s tem lahko postavljajo. Jaz vam lahko navedem točen primer. Eno izmed njih se je prišla posvetovati k meni pred poroko; imela je 20 let. Izgovor je bil ta, da se hoče posvetovati glede bodočih porokov. Končno pa se je pokazal resnični razlog obiska: priznala je bila svojemu zarotencu, da je imela cel kup ljubezenskih pustolovščin. Iz ene propadle izkušnje v drugo. Čemu služijo vse te? Dandanašnja je svoboda v teh stvareh pravzaprav neke vrste konformizma. Ženska, ki ne dela kaj takega, je bolj izvirna. Razvoj ženske sledi razvoju človeških bitij sploh. Tudi človeštvo je preživelo svoje detinstvo, to je suženjstvo; svoj mladostni krizo, to je upor naših prednikov s Simone Beauvoir na čelu. Me, šele me, začnemo dobo zrelih ljudi. Me ne prenašamo pasivno niti ne eksplodiramo. Me razpolagamo s svobodo, ki jo bomo uporabljale, kakor bomo hotele in kjer bomo hotele. Ne gre za vprašanje morale, marveč za vprašanje razodrsnosti.» «Kaj pa menite o Angležinjah?»

«V svoji puritanski družbi so morale trpeti mnogo več vsiljenih omejitev kot me v naši. Zato je «eksplozija» pri njih bolj silna in kasnejša, kot pri nas Francozinjah. In vse to se bo pomirilo. Poleg tega pa bi bilo treba vedeti, ali so Angležinje res tako «eksplozivne», kot se trdi o njim.»

Kratka anketa v Londonu odgovarja na to vprašanje. Pred kratkim je osrednji svet za zdravstveno vzgojo objavil tako imenovano poročilo Schofield, ki pravi. Pri 15 letih so našli 4 odstotke deklet, ki so se že začele spolno izživljati, pri 16 letih 7 odstotkov, pri 17 letih 11 odstotkov, pri 19 letih 24 odstotkov.

Toda kaj pravi 76 odstotkov ostalih deklet? Približno isto kot francoska dekleta njihovih let. Christine, ki ji je 18 let, pravi z zasanjanim glasom: «To se bo zgodilo, ko bom res ljubila.» In iz njenega pogleda se razberejo vsa upanja, vsa neodločnost, vse sanje.

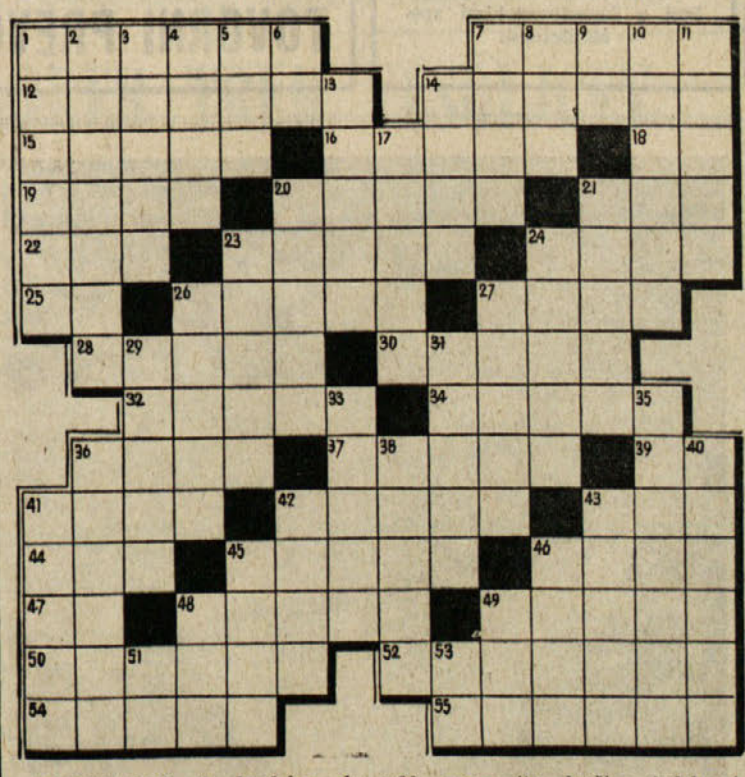
«Kaj pa bo takrat, ko boste čutili fizično privlačnost moških?» «Fizična privlačnost nas ne prizadeva, krečemu nas malo ga-nejo neka čustva.» Vse pa vzkljonejo: «Samo resnična, velika ljubezen nas bo pretresla.»

«Torej boste čakale na moškega, ki se boste z njim poročile?» «Ne moškega, s katerim bi se morale poročiti, marveč moškega, ki bi ga lahko morebiti kasneje poročile.»

«Potem kakšen je poroka po vašem resnično važna zadeva v življenju ženske?»

«No, pravzaprav je sedaj nekoliko izgubila na vrednosti...»

Takšno je torej resnično stanje. Vse govorjenje in pisanje o tako imenovani dobi «sexy» je torej v glavnem le plod bojne domišljije. Ljudje so se vedno ljubili in ženili; le da niso tega tako obehali na veliki zvon. Sedaj pa je treba seveda delati reklamo za «sexy» filme, prodati na stotine izvodov časopisa, kot je na primer pri nas «ABC», in podobno. Vse to pa se tiče le določene plasti mladine in tudi priletnih ljudi, ki pač že ne vedo, kam bi iz samega dolgočasa.

NAVPICNO: 1. nekdanj pomembno mesto nad Reko, 2. eno od petih velikih jezer na meji med ZDA in Kanado, 3. zid, 4. težka embalaža, 5. reka v Avstriji, ki teče skozi Innsbruck, 6. angleška okrajšava za goro (Mount), 7. fizikalna enota za pritisk, 8. Hercegovci, 9. kemični znak za nikelj, 10. prebivalec največjega jugoslovanskega polotoka, 11. plat, 13. vonjava, dišava, 14. ravna plošča na vrhu antičnih stebrov, 17. izbrana družba, 20. vodnik in nosač po himalajskih gorah, 21. edino slovensko letališče za civilni letalski promet, 23. izba, 24. stara dolžinska mera (laket), 26. sodni nemški pisatelj (Helmuth, 1891-1957), 27. angleški filmski igralec (James, «Lolita»), 29. nestrokovnjaki, 31. skuter, kotak, 33. travnata planjava v Rusiji, 35. eden od rimskih grčev, 36. prvi slovenski posvetni slikar (Matevž, 1792-1855), 38. veliko japonsko pristanišče in industrijsko središče, 40. grško-rimski stari vek, 41. stezica, 42. živalska noga, 43. masčobe, 45. kratka ameriškega urada za vesoljska raziskovanja, 46. največja italijanska tovarna avtomobilov, 48. glavno mesto evropske države, 49. železniška proga, 51. kratkica za «ljudsko tehniko», 53. kratkica za «veseljaški klub».

VODORAVNO: 1. dvodelna obleka, 7. športna igra, ki se igra z reketi, 12. zveza držav, spora, 14. dovršni pretekli čas, kakršnega ima še srbohrvaščina, 15. ameriški violinist ruskega rodu (Isaac), 16. kost, ki je prirasla k hrbtnici, 18. avtomobilski znak Turčije, 19. jezero v Etiopiji, 20. učenec, 21. mesto v Piemontu, 22. plačilo na račun, predjem, 23. znanstvenik, ki raziskuje prvine, 24. črna ptica, 25. rimska šestica, 26. merska enota za zlato in dragulje, 27. veliki nemški pisatelj («Buddenbrockov»), 28. gora v Grčiji, prebivališče grških bogov, 30. znamenita družina izdelovalcev gosli iz Cremona, 32. glavno mesto francoskega departmaja Pas-de-Calais, 34. upadanje morske vode, 36. pega, maroga, 37. visoko listnato drevo, 39. avtomobilski znak Valjeva, 41. pogodba, dogovor, zveza, 42. soteska, 43. kratka tiskovne agencije za Srednji vzhod, 44. osebni zaimek, 45. naskok, ataka, 46. neporočen moški, 47. avtomobilski znak Tiograda, 48. samec domače perjadi, 49. kazalni zaimek, 50. premična stena na gledališkem odru, 52. letalec, pilot, 54. naduha, 55. izrit kupček zemlje.

REŠITEV PREJSNJE KRIZANKE

VODORAVNO: 1. pristan, 8. statut, 14. razlika, 15. zapore, 16. Aztek, 17. ZG, 19. Raman, 20. klop, 21. Dors, 23. Rank, 24. sok, 25. parnezan, 27. Ag, 28. bon, 29. tat, 30. dt, 32. korektor, 35. pol, 36. Atoš, 38. cian, 39. kapa, 40. tinta, 42. Pt, 43. Vezuv, 44. Angora, 46. realist, 48. Leonov, 49. antanta.

HORO SKOP

Veljaven od 30. januarja do 5. februarja

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Z ljubljeno osebo boste našli najbolj primeren ton za razgovore in sporazumevanje. Izogibajte se nepotrebnemu razpravljanju. Na delu boste odstranili neke ovire in premagali težave, ki že dalj časa trajajo. Ne prepdajajte se preveč alkoholnim pijačam. Bodite bolj optimistični!

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) V ljubezenskih zadevah boste morate biti popolnoma mirni, sicer se bo prijateljstvo popolnoma razbilo. Na delu boste dosegli neki nepričakovani uspeh. Kar se zdravlja tiče, morate privoščiti vašemu organizmu več počitka. Ne obupajte in ne bodite preveč potrti, ter reagirajte mirno na vse.

DVOCIKA (od 21. 5. do 20. 6.) Če boste v ljubezni imeli pogum sprejeti neki sklep, bo to za vas čudovit teden. Na delu boste morali biti precej edipomastični in boste s tem rešili neko zelo resno vprašanje. Glede zdravlja vedite, da morate o zdravlju živčnosti, za kar bo najboljše počitek. Ne zaupajte skrivnosti!

RAK (od 21. 6. do 20. 7.) V ljubezenskih zadevah bosta dve pismi utegnili mnogo spremeniti v vašem življenju. Srečali boste neko osebo, kar vam bo vsililo neko izbiro. Na delu bodo trenutni negotovosti; toda z odločnostjo boste lahko rešili vse. Preti vam nevarnost prehlada. Bodite vedno mirni!

LEV (od 21. 7. do 20. 8.) V čustvenih zadevah boste morali sprejeti odločen sklep. Obrnite se na osebo, rojene pod znamenjem dvojčka. Na delu ne zaupajte preveč človeku, ki utegne postati vaš nevaren tekmec. Kar se tiče zdravlja boste imeli neke motnje v nogah in na oblistih. Bodite vedno oprezni!

DEVICA (od 21. 8. do 20. 9.) V ljubezni bo krasen teden. To ne bo razpis na ljudi, rojene pod znamenjem raka. Na delu ne izgublajte preveč časa z razpravljanjem. Predite takoj k dejanju. Precej vas bodo boleli zobje, kar bo povzročilo razne nevarnosti. Ko izbirate prijatelje, morate dobro premisliti.

TEHINICA (od 21. 9. do 20. 10.) Velik nesporazum preči, da pojde po vodi neko ljubezensko čustvo, na katero daste mnogo. Bodite bolj lakrni. Na delu je nastal trenutek, da uresničite neki načrt, ki ga že dolgo gojite v sebi. Zdravje bo odlično. Ne bodite pretirano optimistični!

SKORPIJON (od 21. 10. do 20. 11.) Vaše sumnje in vaš strah glede ljubezenskega zveze so neupravičeni. V svojih čustvih ne boste razočarani. Na delu vas bo neka rahla prevara razburila, toda stvari ne smete pripisati prevelike važnosti. Da si okrepite zdravje, boste morali zaužiti nekaj pozitiv.

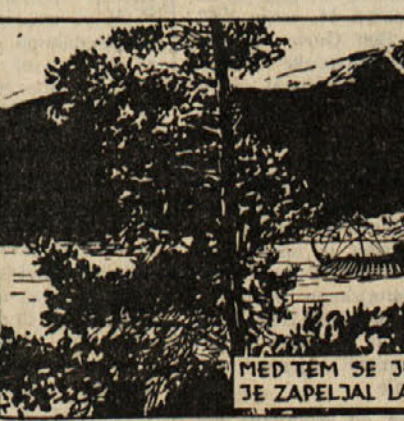
STRELEC (od 21. 11. do 20. 12.) V ljubezenskih zadevah ne vztrajajte pri osebi, ki vas je že zavrnila. S časom se boste pomirili in postali zopet vedri. Na delu vas čaka lep uspeh konec tedna. Boste zelo zdravi in boste lahko storili neki napor, ki vam bo koristil.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) V ljubezni bo neka preveč vsiljena oseba povzročila nesporazum. Če boste odločni, boste preprečili nevarnost ločitve. Na delu pustite stvari kot so, saj se bo končno vse poravnalo. Bolela vas bo nekoliko glava. Preden kaj storite, dobro premislite.

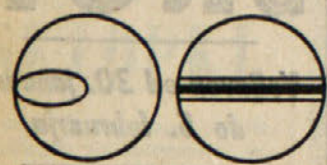
VODNAR (od 21. 1. do 20. 2.) V ljubezni vas čaka čudovit teden. Na delu utegne postati neki stari načrt zelo preči. Izberite za njegovo uresničenje pravi trenutek. Vzemite si popoldan počitka, da malce pomirite napete živce. Ne vztrajajte v nekem zganevanju ravnarju!

RIBI (od 21. 2. do 20. 3.) V ljubezenskih zadevah skušajte takoj razumeti osebo, ki vam je draga, a za katero ne veste, da si želi vašega prijateljstva. Z dobro voljo boste na delu kmalu nadomestili neko izgubo. Pazite, da se ne boste izpostavljali mrazu, sicer se boste prehladili.

ARGONAVTI

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

EVROPSKO PRVENSTVO V
UMETNOSTNEM DRSANJU
LJUBLJANA 31.1. - 5.11.67

Jutri otvoritev v torek prvi nastopi drsalcev

PONEDELJEK, 30. JANUAR

18.00		svečana otvoritev prvenstva sprejem pri predsedniku mestnega sveta ing. Marjanu Tepini
20.00	pari	žrebanje vrstnega reda za obvezni program
	moški	žrebanje vrstnega reda in skupine obveznih likov
	plesni pari	žrebanje vrstnega reda in obveznih plesov
21.00		sestaneke zbor sodnikov

TOREK, 31. JANUAR

8.00	moški	3 obvezni liki
10.00	moški	slovesna otvoritev evropskega prvenstva v umetnostnem drsanju na ledu
19.20	pari	2 obvezna plesa
22.30	pari	žrebanje vrstnega reda za prosto drsanje

SREDA, 1. FEBRUAR

8.00	moški	3 obvezni liki
15.00	plesni pari	2 obvezna plesa
18.00	moški	žrebanje vrstnega reda za prosto drsanje
	plesni pari	žrebanje vrstnega reda za prosto drsanje
	ženske	žrebanje vrstnega reda in skupine obveznih likov
19.00	pari	prosto drsanje

ČETRTEK, 2. FEBRUAR

8.00	ženske	3 obvezni liki
19.00	moški	prosto drsanje
		ekshibicija prvih 3 parov z EP 1967
		proglasitev evropskega prvaka za leto 1967

PETEK, 3. FEBRUAR

8.00	ženske	3 obvezni liki
16.00	ženske	sprejem
18.00	ženske	žrebanje vrstnega reda za prosto drsanje
19.00	plesni pari	prosto drsanje
		ekshibicija prvih 3 parov z EP 1967
		proglasitev evropskega prvaka v plesnih parih za leto 1967

SOBOTA, 4. FEBRUAR

19.00	ženske	prosto drsanje
		ekshibicija prvih 3 plesnih parov z EP 1967
		proglasitev evropske prvakinje za leto 1967

NEDELJA, 5. FEBRUAR

10.00		izlet
16.00		ekshibicijski nastop
20.00		razglasitev rezultatov, podelitev nagrad in zaključni banket

OBISČITE V LJUBLJANI

Evropsko prvenstvo v umetnostnem drsanju in plesih na ledu,

v dneh od 31. januarja do 5. februarja v športni dvorani Tivoli
NE ZAMUDITE EDINSTVENEGA ŠPORTNEGA DOŽIVETJA!

Vstopnice za prireditve prodajajo v

TRSTU: UTAT, Galleria A. Protti 2 VIDMU: UVAŠT, Via Mercatovechio 1/C

ŠZ BOR

JUTRI, 30. januarja bo na sedcu, Vrčiska cesta 7, ob 20.30 v prvem in ob 21. uri v drugem sklicanju

10. REDNI OBČNI ZBOR

ŠPORTNEGA ZDRUŽENJA BOR

- Dnevni red
1. Izvolitev predsedstva
 2. Poročila predsednika, tajnika in blagajnika
 3. Diskusija
 4. Razrešnica staremu odboru
 5. Volitve
 6. Razno

DOMAČI ŠPORT

NOGOMET

Danes, 29. t.m.

III. kategorija
Ob 10.30 na igrišču Ponziane
ESPERIA - BREG

Ob 10.30 v Nabrežini
PRIMORJE - LIB. BARCOLANA

Ob 10.30 v Miljah
MUGGESANA - UNION

Ob 14.30 v Nabrežini
VESNA-VIANI

Ob 14.30 v Boljuncu
ROSANDRA Z. - VIRTUS

Prijateljska tekma
Ob 9. uri v Boljuncu
BREG - S. GIOVANNI
(naraščalniki)

ODBOJKA

Juniorsko prvenstvo

Danes, 29. t.m.
Ob 10. uri na igrišču Enaoli
BREG-LIBERTAS

Danes v Izoli

PARTIZAN-BREG

Danes bodo dekleta Brega nastopila v Izoli, kjer bodo imela prijateljsko tekmo s šeststerko Partizana. Tekma bo ob 10.30 v telovadnici Izolskega društva.

SMUČANJE

Danes bodo z začetkom ob 9. uri v črnem vrhu smučarske tekme SPDT. Na sporedu je slalom (moški), veleslalom (ženske) in smuk (moški).

vas vabi na prijeten izlet na ZELENICO IN LJUBELJ!

ZICNICA «ZELENICA» VOZI VSAK DAN!

Iz Ljubljane samo 50 minut vožnje po moderni avtomobilski cesti!

V restavraciji boste postreženi z jugoslovanskimi specialitetami!

Hotel CENTRAL - RIVIERA

PORTOROŽ, TEL. 73131

priredi v SOBOTO, 4. februarja VELIK PUSTNI PLES v vseh prostorih in v nočnem baru. Pričetek ob 20. uri.
Za PUSTNI DAN pripravljamo VELIKO GURMANSKO POJEDINO S PUSTNO ZABAVO

Hotel TRIGLAV KOPER

TEL. 21650

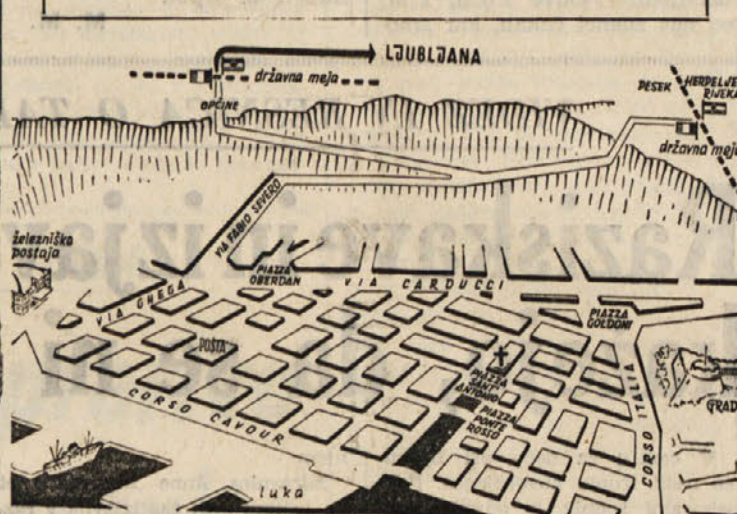
priredi v SOBOTO 4. februarja VELIK PUSTNI PLES od 20. ure dalje. Za PUSTNI TOREK pripravljamo bogat menu po 5.000 din, pustni ples in nagajevanje mask. Sprejemajo se rezervacije.

PARK HOTEL GORICA

NOVA GORICA, TEL. 21442

vabi na VELIKI PUSTNI PLES, ki bo v SOBOTO, 4. februarja in na PUSTNI TOREK, 7. februarja od 20. ure dalje v vseh prostorih hotela. Priporočamo se za udeležbo. Vstopnina.

TURISTIČNI KOLEDARČEK

LUX MODA - torbice, kovčki,

zložljivi dežniki - Largo Barriera Vecchia 2 (nasproti avto-busne postaje)

ORVISI - vse igrače za otroke
Ul. Ponchielli 3 (pri cerkvi sv. Antona)

STOP - trgovina konfekcij
Ul. Carducci 39

SOSSI - urarna in zlatarna
Ul. S. Spiridione 6

PIPAN - avtomobilske potrebšline in nadomestni deli
Ul. Settefontane 34

POSLOVNI TEDEN

ZA TRGOVINE IN URADE

Trgovine bodo v tednu od 30. januarja do 6. februarja, razen v nedeljo, odprte.

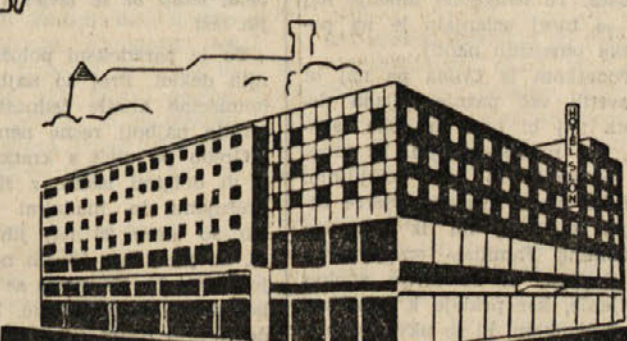
MENJAVA BANKOVCEV

Dolar ZDA	621-624
Kanadski dolar	570-575
Švicarski frank	143-145
Francoski frank	125-127
Belgijski frank	1150-1250
Nemška marka	156-158
Angleški sterling	1735-1745
Avstrijski šiling	23.90-24.30
Dinar (večji bankovci)	43
Dinar (mali bankovci)	46

HOTEL SLON LJUBLJANA

TITOVA UL. 10 TEL. 20641-43

HOTEL Z MODERNIM KONFORTOM • PRIZNANA MEDNARODNA IN NARODNA RESTAVRACIJA • NOČNI BAR Z MEDNARODNIM ARTISTIČNIM PROGRAMOM • KAVARNA • SLAŠČICARNA • KLUBSKI IN BANKETNI PROSTORI

TRST - Ul. Boccaccio 3
Telefon 28-373

POŽAR ARTEMIO

TOVORNI PREVOZI

v vse kraje tudi v inozemstvo

"DARWIL"

najnovější izum moderne tehnike

SUPERAUTOMATIC s 57 rubini iz z 88 rubini

«Luis D'Ors» najtanjša ura na svetu

Generalno zastopstvo «LA CLESSIDRA»

First - Piazza S. Antonio Nuovo N. 4-1 nadstropje

Import Export

Prodaja na veliko in drobno

Velika izbira zlatnine po tovarniških cenah!

Izredni popusti - Garancije

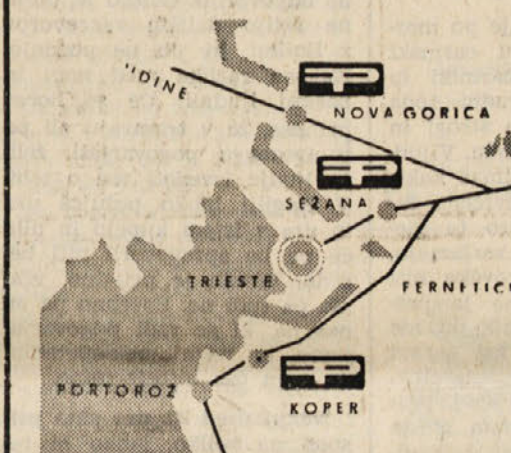
ŠVICARSKA SUPERMARKA

MARKET

Turisti, izletniki - največja izbira blaga za vaše izlete imajo P-MARKET

• KOPRU • SEŽANI • NOVI GORICI

- PREHRAMBENO BLAGO
- BLAGO ŠIROKE POTROŠNJE
- SPOMINKI
- TRAVEL PAKETI
- BIFE
- MENJALNICA
- 10% POPUST PRI NAKUPU NEPREHRANLJIVIH BLAGA S TUJO VALUTO
- ODPRTO NEPRIKLIČNO OD 7. DO 20. URE OB NEDELJAH PA OD 7. DO 11. URE

PREHRANA

SPLOSNA PLOVBA PIRAN

vzdržuje s svojimi tovornimi potniškimi ladnjami:
redno linijo okoli sveta redno linijo z Južno Ameriko redno linijo z zahodno Afriko ter tudi prevoze po vsem svetu z modernimi transportnimi ladjami od 3.000 do 18.000 ton nosilnosti. Za vse informacije se obrnite na upravo podjetja:
«SPLOSNA PLOVBA», Piran Zupaničeva ul. 24 in na naše agente po vsem svetu
Telef.: 035-22 035-23
Telegrami: Plovba Piran
Telefoni: 23-470 do 23-477

Kupite najsolidnejše slovensko pohištvo, ki ga izdelujejo najbolj večji mizarji iz svetovno renomiranega lesa.

Projektirali so ga najbolj znani italijanski arhitekti.

Dobite ga po konkurenčnih cenah v

TRGOVINI

«MEBLO»

KIDRIČEVA v NOVI GORICI

Kupcem s področja Furlanije - Julijske Benečije dostavimo že ocarinjeno pohištvo na dom in ga montiramo.

CENA IN KVALITETA BREZ PRIMERJE v trgovini «MEBLO» v NOVI GORICI

PAVEL STRANJ

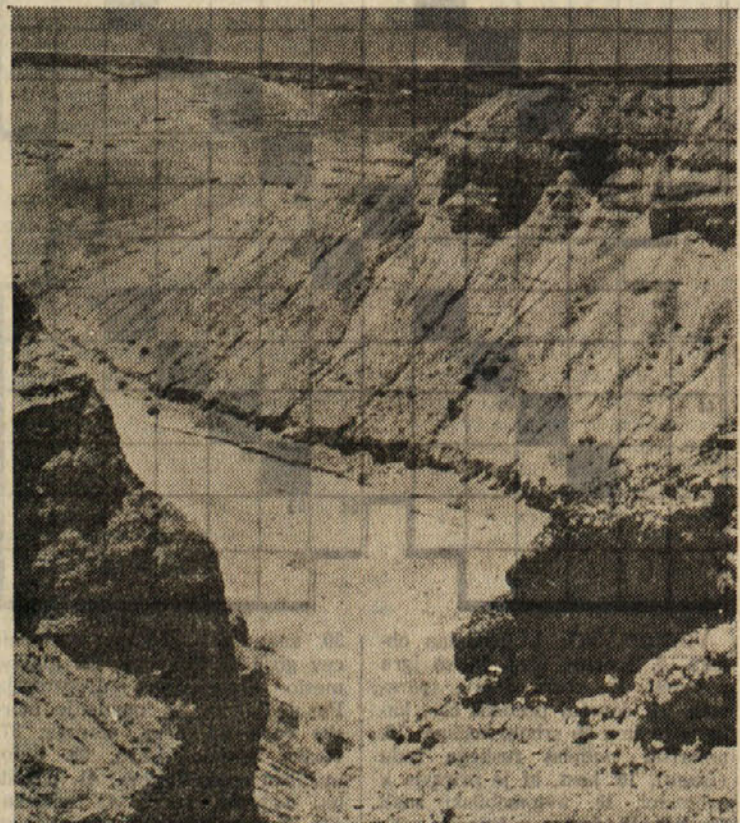
Od Amana do Haife

Stari Egipčani so jo poznali kot «Urušalim» in to ime baje izhaja iz starejšega: Uruk Salem, kar bi pomenilo «mesto ustanovljeno na pravičnosti». Za izkopani namni prvih dob so se vrstili ostanki iz dobe sodnikov in kralja Saula, ki je vladal iz še ne odkritega mesta Kiryat Jearin. Sledil mu je David, ki je Urušalim zasedel in preimenoval v Jeruzalaim, kot ga še danes imenujejo novi prebivalci.

Sledila je Salomonova doba, najslajnejša in hkrati zadnja pred razcepitvijo države, ki je sledila njegovi smrti. Severni del, Izrael, je padel pod Asirski jarem leta 721 pred našim štetjem in južni, kraljestvo Judeje, je vzdržalo pritisk z vzhoda še 135 let: dokler ni Nabukodonosor zavzel Jeruzalaim in odvedel prebivalce v babilonsko sužnost. A tudi Nabukodonosorjevo kraljestvo ni stalo na trdih temeljih in kmalu po njegovi smrti je propadlo. Judeje so se lahko vrnili v

svojo domovino. V prestolnici so si zgradili nov tempelj in obidje, ki je videlo mimohod Aleksandrovih, Tolomejevih in Selevidovih vojsk. Ta je v deželi skušal nadomestiti staro vero v Jehovo z helenizmom, ki naj bi vsaj duševno združeval širne pokrajine antiohijskega kralja. To vsiljevanje je vzbudilo odpor Judov, ki so našli voditelje v junaški družini Makabejcev. Juda, najstarejši, izmed številnih bratov je leta 165 pred n.š. očistil jeruzalemski tempelj vseh daritev, ki so bile namenjene grškim bogovom in ta dan se še danes praznuje v Izraelu kot praznik Hanukah.

Dvig Makabejcev je bil zadnji vzpon Judeje; takoj nato je padla pod rimski vpliv. Leta 63 pred n.š. je Pompej zavzel Jeruzalaim in nekdanji sijaj se je ponovno prikazal le pod Herodom Velikim, ki je obogatil prestolnico z mnogimi zgradbami in govimi obidji; a vse je bilo poru-

Pokrajina okoli Qumrana. V ozadju Mrtvo morje, na desni greben, na katerem je stal samostan Esenov.

šeno ko je Tit zatrl veliki upor. V izraelskem muzeju sem videl rimske novce z napisom «Iudaea capta» - Judeja je zavzeta; zadnje priče judovskega bivanja v Palestini pred izgonom, kajti iz naslednjega upora, katerega je vodil Bar Koheba, ni ostalo ničesar razen nekaterih pisem Bar Kohebe. To pisma so shranjena v istem muzeju poleg zavrtkov, katere so našli pri Qumranu.

V dveh urah doživi obiskovalec tri tisočletja zgodovine in oglede se konča pri najodličnejših zbirkah abstraktne umetnosti.

Pozdravil sem vpludne vratarje, ki so mi dovolili brezplačni vstop v muzej in mahnil sem jo proti Herzlovemu grobu. Moral sem iti mimo avtomobusne postaje in ob pogledu na zbrane avtomobuse sem se spomnil nečesa neprijetnega.

Pri mejnem prehodu skozi Mendelbaumova vrata so me stražniki vprašali, koliko denarja imam, preden so mi dovolili vstop v Izrael. Šele tedaj sem se zavedel, da sem ga imel točno do volj za pot nazaj v Italijo. Moral sem se vrniti z ladjo, kajti nazaj skozi Mendelbaumova vrata nisem smel in tudi iz Jordanije ni bil mogel nikamor zaradi izraelskega pečata na potnem listu.

Uspelo mi je, da sem dosegel dovoljenje bivanja za en mesec, a moral sem čimprej v Tel Aviv, da si poiščem kako zapustitev. Poleg vznemirljivih vesti o gosposkarskem stanju dežele so mi na meji vtisnili na potni list tudi prepoved sprejema vsakega dela.

Moral sem se čim hitreje za nekaj odločiti, kajti iz brezskrbnega turistu sem se naenkrat spremenil v popotnika, ki si mora zaslužiti svoje bivanje v tuji deželi. Ravno zaradi tega nisem vedel, če se bom še kdaj vrnil v Jeruzalaim, zato sem se za nekaj ur pozabil skrbni ter odšel na Herzlov grob.

Sel sem mimo ogromnih, umetniško izdelanih vrat, po poti, ki vodi na vrh grča. Vrh je bil izglajen v velik pravokotnik, tlakovčan z belim kamnom, od koder se je nudil krasen razgled na doline, ki obdajajo mesto z vseh strani. Tam je stala v polkrogu zelenja velika kamnita kocka, grob «drugačnega Mojzesa», kakor so imenovali Teodora Herzla.

Ta vzdevek si je pridobil v devetih letih neumornega dela. V navdušenem uresničevanju svojih načrtov je izčrpal vse svoje imetje in zdravje; umrl je za srčnim napadom komaj 44 let star. Ob njegovi smrti so sioni-

stične sanje postajale resničnost. Sionizem je zelo staro gibanje, ki je dobilo svoje ime po gori Sion, kjer je nastal najstarejši del Jeruzalema. Namen tega gibanja je bil ustanovitev judovske države v Palestini in cilj sionizma je bil dosežen 14. maja 1948, ko je David Ben Gurion proglasil ustanovitev izraelske države, osem ur pred zapadlastjo angleškega mandata. Herzl ima glavno zaslug, če se je to uresničilo.

Rodil se je leta 1860 v Budimpešti, a družina se je kmalu preselila na Dunaj, kjer je doštudiral pravo. Uveljavil se je kot dramatik in kritik in končno postal politični dopisnik iz Pariza največjega dunajskega dnevnika.

V tem mestu je sledil Dreyfusovemu procesu in dogodek je popolnoma spremenil njegovo nadaljnje življenje. Kot sam piše, ga je najbolj pretreslo dejstvo, «da so protijudovski kliči prihajali iz republikanske Francije, moderne in civilizirane države, komaj sto let potem, ko so bile proglašene človečanske pravice». Nekaj mesecev po obsodbi kapetana Dreyfusa je Herzl dokončal svojo knjigo «Hebrejska država». V tem delu je očrtal do najmanjših podrobnosti politično, gospodarsko in pravno ureditev bodoče države. Izšla je na Dunaju leta 1896.

in že naslednje leto je Herzl zbral v prahu prvi sionistični kongres.

Za svoj načrt je iskal podporo v vseh evropskih prestolnicah. Ustvaril je zaimek oduševanja pri kraljevih in cesarjevih uradnih oankah in novil je hebrejsko narodni skupni, ki je nakupil zemljo, na kateri so se naselili prvi pionirji. Leta 1909 zapustila stara arabna mesto Jafa in nadele, na prostoru, obali, ustanovila predmestje Tel Aviv, «gric pomladi»; danes ima Tel Aviv s predmestji več kot milijona prebivalcev in je eno teh predmestij.

Po Herzlovi smrti je postal največja osebnost sionizma Herzl Weizmann. Rodil se je leta 1879 v Pinsku, v današnji Belorusiji, a že prva leta tega stoletja najdemo na manchesterški univerzi, kjer je vodil raziskave o proizvodnji sintetične gume. Zelo cenjen postopek za proizvodnjo acetona, to se je zgodilo leta 1911. Tri leta kasneje je izbrnil prva svetovna vojna in Herzl, ki je bil tedaj prvi izraelski vrhovni uradnik bojnega letalstva, je poklical Weizmana na delo: «Potrebuje 30.000 ton acetona, nam jih lahko napraviš?»

(Nadaljevanje sledi)